

DE INLANDSCHE HEMIPTEREN,
BESCHREVEN EN MEERENDEELS OOK AFGEBEELD

DOOR

S. C. SNELLEN VAN VOLLENHOVEN.

Zesde stuk met drie platen.

VERVOLG DER CAPSINEN.

Genus 12. PHYTOCORIS Fall.

Dit geslacht laat zich uit de anderen gemakkelijk onderscheiden door de bijzonder lange en dunne sprieten en zeer lange achterpooten. Het ligchaam is langwerpig of uitgerekte ovaal met de zijden der dekschilden bijna over de geheele lengte evenwijdig. De kop is gewoonlijk een weinig nedergebogen, driehoekig, met de oogen zoo breed als hij lang is. De oogen zijn zeer groot en uitpuilend, van boven gezien aan den buitenkant cirkelrond, op zijde gezien eivormig. De sprieten zijn langer dan het ligchaam, zeer fijn; alleen het 1^e lid, dat gewoonlijk zoo lang is als de kop met het borststuk, is dikker dan de anderen; het 2^e is zoo lang of iets langer dan 3 en 4 te zamen, het laatste is het kortste. De zuiger reikt een eind voorbij de achterheupen. Het borststuk is van achteren toegerond en naar voren veel smaller wordend, tamelijk plat, doch naar voren afhellend en niet scherpkantig aan de zijden, met twee dwarsplooijen voor het midden. Het schildje middelmatig van grootte,

driehoekig met eene vrij spitse punt. Dekschilden bij een paar soorten zeer smal en lang, bij allen van eene zeer ontwikkelde membraan voorzien. De vier voorste pooten zijn slank en tamelijk lang, doch de achterpooten hebben zeer lange en tevens zeer dikke dijen, en scheenen die bijzonder slank en langer dan deze zijn.

Het geslacht is zeer natuurlijk, doch de soorten hebben zoo vele punten van overeenkomst, dat zij moeilijk te onderscheiden zijn. Hare woonplaats zijn boomen en heesters; men zegt dat zij door middel der lange achterpooten springen, ik heb dit echter niet gezien en twijfel er aan, omdat zij zoo gemakkelijk tot vliegen overgaan.

Tabel der soorten.

<i>a.</i>	rood, geel en bruin gekleurd	<i>b.</i>
<i>a a.</i>	grijs of groenachtig gekleurd	<i>c.</i>
<i>b.</i>	roodgeel met roode strepen, op het schildje eene gele langsstreep; lengte 6 mm.. . . .	<i>Ulmi.</i>
<i>b b.</i>	bruin met lichtere vlekken gemarmerd, op het schildje geen gele langsstreep, lengte 8 mm.. . . .	<i>Divergens.</i>
<i>c.</i>	thorax gelijk van kleur, grijs of bruin met witten achterrand.	<i>Populi.</i>
<i>c c.</i>	thorax geel of groen met zwarte langsstrepen in de zijden ingevat	<i>Tiliae.</i>

1. *Phytoc. Ulmi* L.

Plaat 9 (dl. XVIII), fig. 10.

Linn. *Faun. Suec.* 964. — Fabr. *S. Rh.* 256, 17. — Hahn. *W. Ins.* III p. 9, Fig. 234. — Meyer, *Ent. Zeit. Stett.* 1844. p. 88. — Dougl. and Scott, *Brit. Hem.* p. 313, n°. 7.

Lengte 4—6 mm. — Grondkleur geel of oranje-achtig, ook wel lichtbruin. Kop niet zeer ver uitstekend, geel met twee roode langsstrepen of rood met drie gele. Het 1^e lid

der sprieten bruinrood met witte stipjes en eene geelachtige langsvlek aan de buitenzijde; de binnenzijde vertoont eenige vrij lange witte haartjes; het 2^e lid is roodachtig geel met witte basis, waarop bij sommige voorwerpen een bruin bandje volgt; de beide volgende leden lichtgeel. De oogen puilen sterk uit en zijn bruinzwart van kleur. De zuiger is rood, doch naar de spits toe bruin. Het borststuk is op den rug of geheel geel met 2 of 4 roode langstrepen of voor de voorhelft zoo gekleurd en voor de achterhelft roodbruin met een smal wit zoompje. Het roode schildje draagt eene gele middellijn en twee onregelmatige gele vlekjes daarneven. De dekschilden zijn roodbruin met eenige onregelmatige vlekken in de lengte van gele en nootbruine kleur en eene gele ruitvormige vlek boven den bloedrooden, aan de spits purperbruinen cuneus; de membraan is meest grijs met witte vlekjes, soms zeer licht gekleurd. Kop, thorax en dekschilden zijn bij onbeschadigde voorwerpen met sneeuw witte haartjes vrij dicht bezet. De onderzijde is donkerder van kleur, soms wijnrood met gele vlekjes. De pooten hebben de heupen met de basis der dijen licht gekleurd, de voordijen geel met bruinroode stippen en vlekken, de middelsten desgelijks, de achtersten bruin of bruinrood met 2 of 3 schuine gele halve bandjes. De voor- en middenscheenen zijn lichtgeel met de spits breed bruin en 1 of 2 bruine bandjes; de achtersten zijn wit, met een' breeden bruinen band voor het midden. Van de tarsen zijn de twee voorste leedjes geel, het laatste met de klauwtjes zwart.

Deze soort, die niet ongemeen is, werd zoo dikwijls met de volgende verwisseld, dat ik sommige schrijvers niet heb durven aanhalen, b. v. Flor en Fieber. Het komt mij voor dat de punten van verschil nog niet bij iedereen zoo overtuigend vaststaan, dat er niet dikwijls verkeerd zou worden gedetermineerd. Zijn het werkelijk twee soorten?

Ulmi werd hier te lande veelvuldig aangetroffen, als bij Arnhem in Aug. (de Gr.), bij Velp (v. Med. de R.), bij

Leyden (H. en v. V.), bij Utrecht (Six, Ver Loren, v. Hasselt), bij Wolfheze (Piaget), aan de Rhedersteeg in Aug. (H. Alb. en v. V.), bij den Haag (v. V.), bij Domburg (de Man).

2. *Phytoc. divergens* Meyer.

Meyer, *Ent. Zeit. Stett.* 1841, p. 88. — Idem, *Rhynch. d. Schw.* p. 44, Tab. 1 f. 1. — Dougl. & Scott, *Brit. Hem.* p. 311, n°. 6. — Misschien ook: Wolff, *Ic. Cim.* 155. Tab. XV f. 149 (*Miris longicornis*).

Lengte 6—8 mm. — Ik geloof dat ik hier volstaan kan met het onderscheid tusschen deze soort en de vorige op te geven. Vooreerst is zij, nam. *Divergens*, gewoonlijk iets langer, dan is zij donkerder van kleur, in den regel roodbruin met onduidelijke bruine versieringen; voornamelijk is de kop altijd donkerder; het schildje heeft geene gele middellijn en geene gevlekte teekening; de achterscheenen zijn minder donker. Maar dit alles zou nog slechts eene kleurverscheidenheid aanduiden en geen regt geven om van *Divergens* eene bijzondere soort te maken; het eigenlijk kenmerkende verschil is dan ook dat het eerste lid der sprieten bij deze naar evenredigheid langer is dan bij *Ulmi*, en dat het achterlijf bij *Div.* overal even breed is en bij *Ulmi* in het midden uitgezet en naar achter smal toeloopend.

Ik meen het eerste kenmerk, dat der sprieten, voldoende waargenomen te hebben, doch omtrent het tweede behoef ik wel niet te bewijzen, dat het bij gedroogde voorwerpen alle waarde verliest, aangezien het achterlijf dikwijls onder het opdroogen sterk in vorm verandert.

Indien het waar is dat Wolff bij de beschrijving en afbeelding van zijne *Miris longicornis* deze soort van *Phytocoris* heeft voor zich gehad, dan zal de naam *Divergens* wegens het regt van prioriteit voor *Longicornis* moeten plaats maken.

Ulmi werd door mij bij Hattem, door Ritsema bij Oosterbeek, en door Snellen bij Rotterdam gevangen.

3. *Phytoc. Populi* L.

Linnaeus, *S. N. V.* 503, 109. — Fabr. *S. Rh.* 237, 171. — Fall. *Hem.* I, p. 84, n°. 16. — Schellenb. *Cimic.* t. 3, f. 3. — Burm. *Handb.* II, 268, n°. 9. — Flor., *Rh. Livl.* II. p. 594, n°. 3.

Lengte 6 mm. — Grijs of grauw gemarmerd. Kop kort en naar onder gebogen. Oogen donkerbruin, zeer bol uitpuilend. Sprieten zeer lang en slank, bruin en wit; het 1^e lid langer dan kop en thorax (op den rug gezien), wit, boven op met eene fijne bruine streep, die voorbij de helft eens afgebroken is en onder met eene zeer smalle bruine lijn, aan de binnenzijde bezet met witte borsteltjes; lid 2 heeft $1\frac{1}{3}$ van de lengte van 1 en is bruin met witte basis en een onduidelijk wit bandje voorbij de helft; 3 iets langer dan de helft van 2, bruin met witte basis; 4 korter dan 3 en lichter van kleur. Zuiger vuilwit met bruine spits. Thorax $1\frac{2}{3}$ zoo breed als lang; aan den achterrandsrand bijna tweemaal zoo breed als aan den hals; voor vuilwit, doch spoedig grauwbrown wordend en donkerder naar achter, evenwel geheel aan het eind met een wit zoompje dat in het midden wat naar voren springt. Schildje zwart aan de basis, verder roodachtig wit met 2 bruine langsstreepjes, die voor de spits van elkander afwijken. Dekschilden vuilwit met bruin gemarmerd; eene niet altijd duidelijke ruitvormige vlek aan de spits van het corium; cuneus bruin met witte spikkels; membraan in kleur weinig verschillend van het middengedeelte van het corium. Pooten bruin en wit gewolkt; voorscheenen altijd met 2 donkere banden en donkere spits, middelscheenen met 3 donkere banden, wit aan de spits; achterdijen geelwit met 2 schuine bruine banden voorbij de helft; achterscheenen eerst zwart met een wit bandje, dan wit met een zwart bandje. Alle tarsen zwart.

Lichtere voorwerpen hebben grijs al wat hier bruin of

zwart is genoemd, ja! men treft exemplaren aan bijna zonder teekening.

Deze soort is voorzeker de gemeenste van dit geslacht in ons land. Zij werd in alle provinciën waargenomen behalve Groningen en Drenthe, doch zal voorzeker ook daar wel voorkomen.

4. *Phytocoris Tiliae* F.

Fabr. *S. Rh.* 237, 169. — Fall. *Hem. Suec.* I. p. 85, 17. — Meyer, *Rh. d. Schw.* t. 7, f. 1. — Flor, *Rh. Livl.* II. p. 599. — Dougl. and Scott, *Brit. Hem.* p. 303, Pl. X, f. 1.

Lengte 5—6 mm. — Herkenbaar aan den lichten prothorax met zwarte zijranden. Geel of groenachtig geel met sterk geteekende zwarte of zeer donkere bruine vlekken. Kop sterk naar beneden gebogen, geel, soms met groene tint. Oogen niet bijzonder bol, zwart. Sprieten langer dan het lijf; 1^e lid zwart met eenige witte stippen, 2^e zwart aan de basis en even voorbij het midden met een' witten band, 3^e zwart met witte basis, 4^e iets minder donker. De lengteverhouding als bij de vorige soort, doch de borsteltjes donker. Prothorax geel of groenachtig geel met 2 zwarte puntjes aan den achterrاند en de zijde bedekt met eene zwarte langsstreep, die naar achteren toe gevorkt is; somtijds is zij ongevorkt, maar dan ziet men 4 punten aan den achterrاند in plaats van 2. Schildje van de kleur van den thorax met twee fijne puntjes in de voorhoeken en 2 zwarte streepjes scheef op de zijden, dicht bij de spits. Dekschilden geel of groen, verschillend van teekening; bij fraaije exemplaren met 2 zwarte stippen op den clavus, op het corium een dwarsband op $\frac{1}{3}$ der lengte, daarvoor 1 en daarachter 2 stippen aan den rand; van den laatsten eene schuine lijn naar den achterhoek, verbonden aan een ander lijntje voor de membraan; eindelijk een driehoekig vlekje aan den rand voor den cuneus; deze heldergeel met zwarte spits. Membraan met eene dubbele zwarte vlek

onder den cuneus en nog 2 grijze aan den rand. Ook het bovenste deel der groote cel is berookt grijs en de ader tusschen beide cellen is zeer donker. De pooten zijn gekleurd als bij de vorige soort.

Men treft voorwerpen aan, zoo licht van kleur dat de normale teekening niet altijd gemakkelijk te herkennen is. Meijer Dür verklaarde deze soort slechts voor eene verscheidenheid der vorige.

Zij werd in de maanden Julij, Aug. en Sept. gevangen bij Beek, Velp, Arnhem, Utrecht, den Haag, Breda en Middelburg.

Gen. 13. *LYGUS* Hahn.

Ziehier nu het aan soorten rijkste geslacht der Capsinen, waarvan de algemeene beschrijving geheel moet overeenkomen met die der familie, vereenigd met de ontkenningen der kenmerken van de 12 voorgaanden en van het veertiende. In plaats van dat algemeen beeld van het groote aantal soorten in dit geslacht vervat hier te schetsen, 't geen den lezer voorzeker al even weinig zou voldoen als het mij aangenaam zou wezen het neder te schrijven, meen ik te mogen verwijzen naar de inleiding van deze vijfde familie en naar de analytische tabel der genera, beide in het vorige deel van dit tijdschrift gedrukt.

Ik laat hierachter wel eene tabel der soorten volgen, doch geheel afwijkende van de geleerde en diepzinnige tabellen, waarop men zich sedert de laatste 15 jaren in entomologische werken toelegt. In tegenstelling daarvan heb ik verkozen eene ware *pons asinorum* te geven, eenigzins naar het voorbeeld van de analytische tabel van Herrich-Schaeffer, hoofdzakelijk gegrond op de verschillen in grootte en kleur; volkomen overtuigd zijnde dat men met zoodanige tabel eerder te regt komt dan met eene die op het min of meer bol uitpuilende der wangen, of den

afstand tusschen de voor- en middenheupen verwijst. Het geheele doel van het leveren van zulk eene tabel moet toch niet wezen geleerdheid uit te kramen, maar den lezer op de kortste wijze tot de kennis te brengen van den naam der soort die hij voor zich heeft.

Tabel der soorten.

A. Grootere soorten van 6 millimeter en daar boven.

a. Met duidelijke langsaderen op het corium.

b. met geheel gelen cuneus *striatus*.

bb. cuneus geel met zwarte spits *striatellus*.

aa. Met onduidelijke langsaderen of zonder.

c. zwart.

d. met rood schildje *Gothicus*.

dd. met zwart schildje *seticornis*.

ddd. met hartvormige hooggele vlek op het schildje . . *cordiger*.

cc. groen.

e. zonder vlekken op de dekschilden *bipunctatus*.

ee. met grauwe vlekjes op de dekschilden *Chenopodii*.

eee. met roode vlekken op de dekschilden *ferrugatus*.

AA. Kleinere soorten van 6 millimeter lengte tot 2 mm.

B. Ovale, wier lengte tot de breedte staat ongeveer als 2 tot 1.

f. Bij beide sexen sprieten en scheenen regt.

1. Dekschilden grauw of nootgeel.

× schildje zwart met drie roode vlekjes . . . *Fallenii*.

×× " nootbruin met 3 gele vlekjes . . . *punctulatus*.

××× " geel met of zonder 2 bruine streepjes. *pratensis*.

2. Dekschilden rood *rubicundus*.

3. " zwart met geel gevlekt.

o. cuneus hooggeel met zwarte basis en spits . . *tripustulatus*.

oo. " rood *unifasciatus*.

ooo. " groenachtig geel met de benedenhelft zwart *Kalmii*.

4. Dekschilden zwart zonder gele versiering.

+ met lichtbruinen buitenrand en bruinrooden cuneus. *Gyllenhalii*.

++ met zwarten cuneus *mutabilis*.

5. Dekschilden geel met rooden cuneus *vulneratus*.

6. " tanig bruin met donkere membraan . . *Pinastri*.

7. " groen met ongevlekte membraan . . *Pastinacae*.

8. " doorschijnend zeer licht bruin, met bloed-roode spits van den cuneus . . . *cervinus*.

9. " grauwegeel met eene driehoekige donkere vlek *Roseri*.

ff. Bij ♂ het 2^e en 3^e lid der sprieten en de voorscheenen krom. *thoracicus*.

BB. Langwerpige, wier lengte meer dan 2 maal de grootste breedte is.

α. Het borststuk in den vorm van een halsje verdund.

- § cuneus zwavelgeel, met roode spits *virgula*.
 §§ " geel of bijna wit, met fijne zwarte spits . . . *histrionicus*.
 §§§ " bruin als de dekschilden. *globulifer*.
- αα. Het borststuk niet in den vorm van een halsje verdund.
- > Achterscheenen zonder rijen zwarte stippeltjes.
- I. Dekschilden rood, borststuk groen *rufipennis*.
 II. " en borststuk geelachtig rood *rubricatus*.
 III. " hooggeel.
- * Kop zwart. *melanocephalus*.
 ** Kop geel *aurantiacus*.
- IV. Dekschilden zwart.
- * Gele vlekken op de zwarte dekschilden *flavonotatus*.
 ** Dekschilden geheel zwart.
- † Scheenen zwart *pilosus*.
 †† Scheenen roodbruin *tibialis*.
- V. Dekschilden groen of groengeel of grijsgroen.
- |· Borststuk korter dan het schildje, membraan met
 groene vlekken *chlorizans*.
- |·|· Borststuk langer dan het schildje.
- ♂ 1^e en 2^e lid der sprieten zwart aan de basis . *angulatus*.
 ♂♂ 1^e lid geheel zwart. *nubilus*.
 ♂♂♂ 1^e en 2^e lid der sprieten niet zwart aan de basis.
- β. tarsen geheel zwart of bruin.
- ° zuiver groen of geelachtig, membraan met
 groene aderen *pabulinus*.
 °° grijsachtig groen, membraan donker met
 witte aderen *molliculus*.
- ββ. tarsen niet geheel zwart.
- γ. thorax en dekschilden wit behaard, de
 laatsten ook aan den rand *nassatus*.
- γγ. thorax en dekschilden niet te gelijk wit
 behaard, de laatsten in allen gevalle
 niet aan den rand.
- i. kop met scherpen achterrandsrand, borststuk
 dwars gerimpeld *rugicollis*.
 ii. kop zonder scherpen achterrandsrand.
- k. membraan ongevekt.
- † dekschilden met witte vlekjes als
 bezaaid *flavosparsus*.
 †† dekschilden zonder witte vlekjes.
- § kop zeer breed, achterdijen zeer
 dik, corium en cuneus van
 dezelfde kleur. *Tanaceti*.
 §§ kop niet zeer breed, achterdijen
 niet zeer dik, corium groen,
 cuneus geel *Ericetorum*.
- kk. membraan gevlekt.
- l. membraan grauwwit met 3 bruine
 vlekken *contaminatus*.
 ll. membraan zwart met gegolfd
 wit dwarsbandje *Paykullii*.

VI. Dekschilden vaal.

- × zonder bruine strepen op het borststuk *decolor.*
 ×× met 2 " " " " " *albidus.*

VII. Dekschilden bruin.

- + 1^e en 2^e lid der sprieten zwart, 3^e wit, 4^e bruin. . . *Caricis.*
 ++ alle leden " " vaalwit *Coryli.*

VIII. Dekschilden bruin of vuilgeel met witte of gele langsstrepen. *Thunbergii.*IX. Dekschilden aan de basaalhelft vaal, het overige donkerbruin, schildje rood gevlekt. *Bohemanni.*

>> Achterscheenen met rijen zwarte stippels.

1. Zwart met het 1^e lid der sprieten zwart *pulicarius.*
2. Donkerbruin met de 2 eerste leden der sprieten zwart. *Arbustorum.*
3. Donker- of lichtbruin met witte sprieten *variabilis.*
4. Grauwgeel met de 2 eerste leden der sprieten zwart . *brunnipennis.*
5. Geel met witte sprieten *varians.*
6. Groen met groenachtig gele sprieten, 1^e lid met zwarte bandjes *viridulus.*
7. Vaalrood met lichtroode sprieten *roseus.*

AAA. Kleinste soort, beneden 2 millim. lengte.

Dekschilden zwart en grijs gevlekt, zonder membraan . . . *saltitans.*

1. *Lygus striatus* L.

Plaat 10 (dl. XVIII), fig. 4. 1)

Linn. *S. Nat.* (Ed. 13) 730, 105. — Fabr. *S. Rh.* 255, 15. — Hahn. *W. Ins.* II, p. 134, f. 219. — Panz. *F. Germ.* 93, 22. — Wolff. *Ik. Cim.* p. 37. Tab. 4, f. 37. — Flor. *Rh. Livl.* I, p. 490. — Dougl. and Scott, *Brit. Hem.* p. 320.

Lengte 10 of 11 mm. — Lang en smal, zoo goed als onbehaard. De kop aan de oogen (met deze) iets breeder dan lang, stomp driehoekig, zwart met een naauwelijks onderscheidbaar geel stipje op den schedel tegen den rand van elk der oogen. Deze rond, bol, bruinzwart. Sprieten bijna zoo lang als het lijf; 1^e lid veel langer dan de kop, slank, rood met zwarten top; 2^e 1½ maal zoo lang, zwart, slank, dikker wordende naar het einde; 3^e iets langer dan het 1^e, slank, wit aan de basis, daarna vaalzwart; 4^e kort en grijs. Borststuk aan den voorrand niet zoo breed als de kop met de oogen, naar achteren tweemaal breeder wor-

1) De twee gele streepjes op het schildje zijn in deze figuur door den graveur geheel over het hoofd gezien.

dend, zoo lang als in het midden breed, met stompe achterhoeken, zwart met een ruitvormig geel vlekje in het midden, met versmeltende randen. Schildje vrij groot, driehoekig, zwart met 2 gele streepjes aan de zijden naar de spits toe, die zij niet bereiken. Dekschilden met hoogliggende langsaderen, geel met zwarten buitenzoom, bruinen clavus en daartusschen 5 zwartachtige langsstrepen; boven den oranje-gelen cuneus een driehoekig zwart vlekje. Membraan zeer donker met gele aderen en een wit vlekje tegen de spits van den cuneus. Buikzijde zwart. Pooten fraai rood met de dijen, trochanters, basis en uiteinde der scheenen en de tarsen zwart.

Van deze zeldzame soort ving de heer Ritsema te Velp in Junij 2 voorwerpen; vroeger had ik er een te Brummen gevangen den 28sten Mei.

2. *Lygus striatellus* F.

Plaat 10 (dl. XVIII), fig. 5.

Fabr. *S. Rh.* 236, 164. — Fall. *Hem.* I. p. 84, 15. — Panz. *Fn. Germ.* 93, 17. — Hahn, W. *Ins.* II. p. 133, f. 218. — Wolff, *Ic. Cim.* p. 156, tab. 15, f. 150. — Flor, *Rh. Livl.* I. p. 492. — Dougl. and Scott. *Brit. Hem.* p. 318.

Lengte 6 of 7 mm. — Korter en naar evenredigheid breeder dan de voorgaande, aan de bovenzijde geel met bruine versiering, aan de buikzijde zwart met gele vlekken. Kop van boven gezien meer dan 2 maal zoo breed als lang met uitpuilende zwarte oogen, doch van voren gezien langer, dus sterk naar beneden gebogen, geel met een zwart en 2 scheve bruine langsstreepjes op het aangezigt. Sprieten zoo lang als $\frac{2}{3}$ van het ligchaam, slank; 1^e en 2^e lid geel met de tippen donker, 3^e en 4^e lid grauwwart. Borststuk vrij kort en zeer breed van achteren, aldaar in het midden ingebogen, geel met den uitersten voor- en achterrand wit, vier langwerpige zwarte vlekjes voor het midden en een vrij breed, doch in het midden afgebroken zwarten

dwarsband tegen den witten zoom aan; deze band is in enkele voorwerpen ook wel smal. Schildje geel met zwarte basis, die echter meest onder den prothorax verborgen blijft. Dekschilden sterk gelijkende op die van *Striatus*, doch minder donker, grondkleur geel; langsstrepen en vlekjes bruin; cuneus geel met zwarte spits. Membraan rookkleurig met ronde lichtere vlekken en gele aderen. Onderzijde bruinachtig zwart met bruingele streep en daaronder twee ronde vlekken aan wederzijde op den buik. De zuiger geel met het eerste lid zwart. Pooten geel met roodachtige dijen en zwarte achtertarsen. De voorwerpen verschillen nog al in teekening en in intensiteit van kleur.

Deze soort is vrij wat gemeener dan de vorige en komt in Mei en Junij voor. In de beide provinciën Holland werd zij aangetroffen door de heeren van der Hoeven (Leyden), Piaget (Duinen), de Graaf (Haagsche Straatweg), van Hasselt (Haag), v. Vollenhoven (Haarlem, Haag), Ritzema Bos (Ameland); in Utrecht door de heeren Six en van Bemmelen (Driebergen), Ver Loren (Amersfoort); in Gelderland door den heer v. Medenbach de Rooy (Arnhem); en in Noord-Brabant door mij (het Ginneken).

3. *Lygus Gothicus* L.

Plaat 10 (dl. XVIII), fig. 3.

Linn. *S. Nat.* 13 ed. 726, 73. — Fabr. *S. Rh.* 244, 20. — Fall. *Hem.* I, p. 117, 4. — Panz. *Fn. Germ.* 92, 15. — Wolff, *Ik. Cim.* p. 33. tab. 4. f. 33. — Hahn, *W. Ins.* I. p. 12. f. 5. — Flor, *Rh. Livl.* I. p. 479.

Lengte 5,5 of 6 mm. — Langwerpig ovaal, van voren ietwat hoekig, zwart met ijle, tamelijk lange zwarte beharing. Kop bijna verticaal staande, daardoor van boven gezien zeer breed en kort, weinig glanzig zwart met twee scheve gele vlekjes op den schedel. Oogen bol uitstekend, donkerbruin. Zuiger glanzig zwart, reikend tot even voorbij de middelheupen. Sprieten langer dan de helft van het ligchaam, zwart, het 2^e lid slechts weinig langer dan 2

maal het 1^e, de beide laatsten te zamen korter dan het het 2^e, de beide eersten met eenige tamelijk lange haartjes bezet. Borststuk aan den voorrand vrij breed, naar achteren een weinig oplopend, aan den achterrands minder dan tweemaal zoo breed als voor; zwart, op het midden der zijkanten een oranje vlekje. Schildje aan den voorrand zwart, van achteren bedekt met eene ruitvormige geelachtig roode vlek. Dekschilden zwart met eene vrij breede gele randstreep, die echter een eindje boven den cuneus ophoudt. Deze geelachtig rood met de uiterste spits en den binnenhoek zwart. Membraan roetkleurig. Onderzijde zwart met eenige gele vlekken op borst en buik. Pooten zwart met bruine scheenen.

Op 's Rijks Museum te Leyden wordt een voorwerp bewaard, dat volgens de etiquette door Dr. W. de Haan in Holland zou gevonden zijn.

4. *Lygus seticornis* F.

Fabr. *S. Rh.* 244, 18. — Fallen, *Hem.* I. p. 88 n°. 23 (*Lateralis*). — Wolff, *Ic. Cim.* p. 117, tab. 12. f. 111 (*Tibialis*), p. 158. tab. 16. f. 152. — Hahn, *W. I. I.* p. 220. f. 114. — Flor, *Rh. Livl.* I. p. 503.

Lengte 6 tot 8 mm. — Langwerpig ovaal, zoo goed als onbehaard, behalve op dekschilden en buik; zwart, kop en borststuk glanzig, dekschilden mat. Kop bijna verticaal, van boven gezien zeer kort en breed; oogen tamelijk uitpuilend, van ter zijde gezien niervormig, donkerbruin. Sprietten iets korter dan het ligchaam, lid 1 en 2 zwart, 3 en 4 bruin, de laatsten niet bijzonder dun. De zwarte zuiger reikt tot aan de achterheupen. Borststuk van voren tamelijk smal, naar achter oplopend en aldaar bijna 3 maal zoo breed als voor, met naar buiten gebogen achterrands, zwart met fijnen witten zoom voor en achter, die van den achterrands in het midden puntig naar voren uitstekend. Schildje zwart, met fijne gele haartjes bezet. Dekschilden donkerbruin, tamelijk dik met gele haartjes bezet, met een

onzuiver begrensden witten veeg onder den zwarten buitenrand; cuneus roodachtig in het bruin, membraan iets lichter bruin dan het corium, aderen donker. Onderzijde zwart met de randen der geurklieren geel. Pooten lang en slank, zwart met de apophysen en scheenen vuilgeel, deze laatsten met 2 rijen fijne, doch zeer duidelijke stekels.

Deze soort werd hier te lande gevonden door den heer Mr. H. W. de Graaf in Julij bij Noordwijk en door den heer Heylaerts in de omstreken van Breda, in het midden derzelfde maand.

5. *Lygus bipunctatus* F.

Plaat 10 (dl. XVIII), fig. 6.

Fabr. *S. Rh.* 235, 158. — Fall. *Hem.* I. p. 78, 2. — Herr. Sch. *W. Ins.* III. p. 79, pl. 98 f. 298 (te bont). — Kirschb. *Rh. Wiesb.* p. 59. — Flor, *Rh. Livl.* I. p. 498. — Dougl. and Scott, *Brit. Hem.* p. 319.

Lengte 7 tot 8 mm. — Langwerpig ovaal, aan de schouders het breedst, groen, groenachtig geel of roodachtig geel, van boven met uiterst fijne zwarte en gele, van onder alleen met gele haartjes bezet. Kop bijna verticaal, van boven gezien echter stomp driehoekig met grauwigroene, van ter zijde gezien niervormige oogen. Zuiger geel, aan de spits bruin, reikend tot de achterheupen. Sprieten bijna zoo lang als het lijf; het 1^e lid matig dik, groen; het 2^e 2½ maal zoo lang als 1, aan de spits niet verdikt, geel langzamerhand naar het bruine trekkend, 3 en 4 te zamen zoo lang als 2, bruinachtig rood. Borststuk aan den hals iets minder breed dan de helft van de grootste breedte, en 1½ zoo lang als de breedte van den duidelijk afgezonderden voorzoom, met zeer uitgebogen achterrandsrand en naar achteren sterk oplopend. In het midden 2 kleine ronde, zwarte vlekjes, die echter dikwijls wegblijven. De dekschilden hebben, voornamelijk bij het mannetje, somwijlen een rooden gloed op clavus en corium. Membraan grijs met gele aderen. Abdomen onder de dekschilden zwart met gele of groene

randen. Pooten groen, of groenachtig of bruinachtig geel, met bruine scheenspitsen en tarsen; de achterdijen vrij dik, soms met rijen zwarte puntjes, de achterscheenen met 2 rijen zwarte stekeltjes.

Deze soort is in het geheele land gemeen en vooral zeer veelvuldig in de duinen op wilde kool of mosterd; zij komt van Junij tot in October voor.

6. *Lygus Chenopodii* Fall.

Plaat 10 (dl. XVIII), fig. 7.

Fall. *Hem. Suec.* 77, 1. — Wolff, *Ic. Cim.* p. 36, tab. 4, f. 36. — Hahn, *W. Ins.* I, p. 202, tab. 33, f. 103 (*Binotatus*). — Flor, *Rh. Livl.* I, p. 501. — Dougl. and Scott, *Brit. Hem.* p. 325.

Lengte 6 tot 7,5 mm. — Gelijkende op de vorige soort, doch grauwer van kleur en onderscheiden door de teekening op het schildje en door de inplanting der sprieten. Langwerpig ovaal, grauwgroen met grijze of zelfs witte beharing. Kop bol op het voorhoofd, iets minder naar beneden gebogen dan de vorige. Sprieten tegen de oogen aan ingeplant (bij *Binotatus* niet zoo dicht tegen den oogrand aan), veel donkerder van kleur dan bij den voorgaanden. Op den schedel dikwijls 2 bruine streepjes. Zuiger lichtgroen met bruine spits en donkergroen einde van het 1^e lid, reikt tot aan de middenheupen. Borststuk iets korter dan bij de voorg. soort en minder oplopend naar achter, bruinachtig groen, glanzig, soms met 2 kleine donkere vlekjes op de achterhelft. Schildje met 2 van elkander afgebogen kleine bruine streepjes, die echter ook wel eens ontbreken, vooral bij het wijfje. Op de dekschilden is de buitenrand van het corium onder den zeer smallen zwarten zoom, en tevens de cuneus iets lichter en glanziger van kleur, dan het overige; het corium naar de spits toe donkerder, soms in langsstrepen. Membraan iets donkerder grauw dan de dekschilden met vuilgele aderen, die aan het eind der kleine cel een bruin verdikt punt vertoonen. Abdomen

aan de bovenzijde zwart met grauwigroene randen. Pooten groen met geelachtige heupen; de dijen met rijen bruine stipjes besprenkeld, de scheenen met zwarte stekeltjes en het laatste lid der tarsen zwart.

Volgens den heer Piaget is deze soort vrij gemeen in de duinen. De heer de Graaf ving haar in Aug. te Katwijk op *Eryngium maritimum*, ik zelf bij Scheveningen 22 Julij; doch ik ving haar bovendien in Aug. te Naaldwijk, waar geene duinen zijn en 22 Julij aan het strand der Schelde bij Bergen-op-Zoom. Ook ving de heer van Meidenbach de Rooy haar bij Huissen in Aug.

7. *Lygus ferrugatus* F.

Plaat 10 (dl. XVIII), fig. 8.

Fabr. *S. Rh.* 236, 163. — Fall. *Hem.* S. I, p. 86, 19. — Hahn, *W. Ins.* I, p. 204, tab. 33, f. 104. — Flor, *Rh. Livl.* I, p. 496. — Douglas and Scott, *Brit. Hem.* p. 327.

Lengte 7—8 mm. Langwerpig eirond, doch iets breeder dan de vorige soorten, groenachtig geel of grauwigroen, met zeer fijne en korte zwarte beharing. Kop van ter zijde gezien bolrond, naar beneden gebogen, van boven gezien stomp driehoekig, met 2 zwarte vlekjes op den schedel en den achterrond van den kop zwart. Oogen matig groot, bol, bruin. Sprieten zoo lang als het ligchaam; het 1^e lid vrij dik, grauwigroen; het 2^e rood met bruine basis, niet dikker wordende naar het einde; 3 en 4 te zamen langer dan 2, zwart. Zuiger aan de basis groen, in het midden bruingeel, aan de spits zwart. Borststuk van gedaante als bij *Bipunctatus*, doch iets breeder van voren, grauwigroen met twee breede, doch onduidelijke roode langsstrepen. Schildje met gele basis onder den prothorax en soms met eene bruine langsstreep over het midden. Dekschilden met eene kaneelroode groote vlek op den clavus en twee zulke langsstrepen in wigvorm op het corium. Membraan grijs met lichtere aderen; de cellen iets donkerder dan de grond.

Pooten groen met bruine einden der achterdijen; de scheenspitsen en tarsen zwartbruin.

Beschreven naar een voorwerp door den heer Maurissen 26 Julij '74 bij Bunde in Limburg gevangen. De soort werd bovendien aangetroffen aan de Bildt en te Driebergen door den heer Six, terwijl de heer van Medenbach de Rooy bij Arnhem in Julij twee voorwerpen ving.

8. *Lygus cordiger* Hahn.

Hahn, *Wanz. Ins.* II, p. 85, Pl. 56, fig. 171. — Fieber, *Die Eur. Hemipt.* p. 264.

Lengte 6 mm. — Ovaal, tamelijk breed, grof gekorrelde, zwart met dooijergele versiering. Kop kort en breed driehoekig, vrij spits aan de basis van den zuiger, glanzig zwart met een smal geel dwarsstreepje op den schedel. Oogen sterk uitpuilend, bruin, volgens Herrich-Schaeffer in het leven rood. Sprieten niet langer dan de helft der ligchaamslengte, zwart, het 2^e lid min of meer verdikt naar het einde, de beide volgende haarfijn. Schildje dooijergeel met eene zwarte vlek aan den voorrand, die zich soms naar achteren tot bijna aan den achterrandsrand uitstrekt. Schildje driehoekig, glad, zwart aan de basis, verder dooijergeel en glanzend. Dekschilden aan de binnenhelft zwart, aan de buitenhelft dooijergeel; cuneus meer oranjegeel met zwarte spits. Membranen rookkleurig met lichtere wolken aan de basis. Achterlijf boven en onder zwart. Heupen en dijën zwart, de laatste met 1 of 2 gele bandjes voor de knie; scheenen geel met de basis en spits, alsmede een bandje in het midden zwart; tarsen grijs met het laatste lid en de klauwtjes zwart.

Een voorwerp in de omstreken van Breda in het gras bij brem in Julij (Heylaerts); twee voorwerpen in Julij bij Arnhem (v. Med. de Rooy).

9. *Lygus Fallenii* Hahn.

Plaat 8 (dl. XVIII), fig. 11.

Hahn, *Wanz. Ins.* II, p. 89. Pl. 57, fig. 175. — Kirschb. *Rh. Wiesb.* p. 67.

Lengte 4. mm. — Ovaal, tamelijk breed, bruin met lichtere dekschilden. Kop van boven gezien breed driehoekig, zwart op den schedel met 2 van daar tusschen de oogen afdalende vlekken. Oogen uitpuilend en bruin. Sprieten korter dan het halve ligchaam, donkerbruin, met de basis van lid 1 rood. Op het schildje drie lichtgekleurde vlekken, twee in de zijhoeken, 1 aan de spits. Dekschilden lederkleurig, bijna doorschijnend, glanzig, gestippeld met 1 zwart vlekje in het midden en 2 aan den achterrandsrand van het corium, de spits van den cuneus mede zwart. Membraan doorschijnend met lichtbruine aderen. Pooten lichtbruin met roodbruine ringen op de dijen; een breede donkere ring om de scheenen, de scheenspitsen en het 3^e lid der tarsen donkerbruin.

Een voorwerp werd 29 Junij in de Hollandsche duinen gevangen door Dr. Piaget.

10. *Lygus punctulatus* Fall.

Fall. *Hem. Suec.* 95, 36. — Meyer, *Rh. d. Schweiz*, p. 103, taf. IV, fig. 2.

Lengte 4 mm. — Vrij breed ovaal, als de vorige, glanzig, kaal, gestippeld, lichter of donkerder nootbruin. Kop van boven gezien breed, kort met eene vooruitstekende punt. Oogen sterk uitpuilend, donkerbruin. Sprieten zoo lang als het halve ligchaam, geel, naar de spits donkerder. Borststuk naar achteren sterk oplopend, bol, aan den achterrandsrand, die in het midden regt loopt, tweemaal zoo breed als aan den hals; de twee verhevenheden achter den voorrand zijn soms van achter donkerbruin gezoomd. Het schildje heeft 3 gele vlekken in de hoeken of het is door 3 gele lijntjes, die van de hoeken af naar een punt voor het midden toelopen, in drie donkerder veldjes verdeeld. Dekschilden sterk gestippeld, doch bijna doorschijnend, met 2 donkere plekken, een naar het einde van het corium, de andere in het midden; deze teekening verdwijnt dikwijls. Een dwarsbandje op de spits van den cuneus donkerbruin. Membraan geelachtig met de buitenader der

groote cel donkerbruin. Cuneus en membraan sterk naar beneden gebogen. Pooten bruinachtig geel; een zwart bandje om de achterdijen, midden- en achterscheenen met 2 donkere bandjes en het laatste lid der tarsen donkerbruin.

Deze zeldzame soort komt zeer vroeg en zeer laat in het jaar voor en overwintert waarschijnlijk. De heer van Medenbach de Rooy ving bij Arnhem 4 exemplaren in April en November; doch hij trof de soort ook bij Huissen in Julij aan.

11. *Lygus pratensis* L.

Plaat 10 (dl. XVIII), fig. 9, de var. *Campestris*.

Linn. *S. N.* 13 ed. 728, 86 et 87. — Fabr. *S. Rh.* 234, 154 et 155. — Fall. *Hem.* 90, 28 et 91, 29. — Panz. *Fn. Germ.* 93, 19. — Hahn, *W. Ins.* I. p. 217 et 218, Tab. 35, fig. 112 et 113. — Flor, *Rh. Livl.* I. p. 517. — Douglas and Scott, *Brit. Hem.* p. 463. 7 (*Campestris*), p. 464. 8 (*Pratensis*).

De autoriteit van Linnaeus en Fabricius schijnt vele entomologen genoopt te hebben de gladde en de harige voorwerpen dezer soort als twee afzonderlijke species te beschouwen; doch Burmeister, Meyer en vooral Flor (zie zijne lange noot op bladz. 520) hebben voldoende bewezen dat men hier slechts met eene soort in twee verscheidenheden, die in elkander loopen, te doen heeft. Zonderling is het dan ook, dat Douglas en Scott hen weder van elkander scheiden, doch dit feit is waarschijnlijk te verklaren uit de overweldigende lust die de Engelschen drijft om hunne fauna met soorten te verrijken, waarvan ook vroegere werken in ruime mate getuigen. Tot *Pratensis* wordt ook nog door Flor gebragt *Capsus gemellatus* H. Sch. (*Wanz. Ins.* III, p. 81, fig. 301).

Lengte 4.5—5.5 mm. — Ovaal, bijna glad of wel met korte haartjes bezet, glanzig, op het borststuk gestippeld, geel of groenachtig geel of grauw. Kop vrij sterk naar beneden gebogen, van boven gezien tweemaal breeder dan lang, driehoekig met ronde uitpuilende bruine oogen, die van ter zijde gezien ovaal zijn. Sprieten iets langer dan de helft van het ligchaam, fijn, het 4^e lid iets dikker;

groen, geel of roodachtig; het 2^e geel of roodachtig met donkerbruine spits, die iets dikker is dan de rest, 3^e en 4^e te zamen langer dan 2, haarfijn, zwart. Zuiger groen of lichtbruin, reikend tot de achterheupen. Borststuk van achteren tweemaal zoo breed als voor, sterk bol naar achteren oplopend, doch aan den achterrandsrand weder naar beneden gebogen, glanziger dan de rest van het lijf; het hoogere gedeelte is gewoonlijk het donkerst gekleurd. Schildje minder sterk gestippeld dan het borststuk, bijna glad; het basaalgedeelte (onder den rand van den prothorax) donker gekleurd, van waar dikwijls in het midden op het onbedekte gedeelte 2 donkere streepjes naar beneden dalen. Dekschilden minder glanzig dan het borststuk, 't zij ongevekt, 't zij met 2 vlekjes aan het eind van het corium, 't zij bovendien met donkere langsstrepen. Pooten niet zeer lang, noch zeer slank, met 2 of 3 bandjes om de einden der dijen.

De gladdere lichtgekleurde voorwerpen zijn de ware *Pratensis*, de meer behaarde, sterker gekleurde en vooral gevlekte voorwerpen behooren tot *Campestris*; vele voorwerpen zijn even goed tot de eene als tot de andere verscheidenheid te brengen. De verscheidenheid *Gemellatus* Herr. Sch. is eenmaal in Julij bij Groningen aangetroffen door Dr. de Gavere. *Pratensis* behoort tot de zeer gemeene soorten en is, zoo ik wel heb, in al onze provinciën gevangen.

12. *Lygus rubicundus* Fall.

Plaat 3, fig. 1.

Fall. *Hem.* I. p. 92, 30. — Flor. *Rhynch. Livl.* I. p. 534.

Lengte 4—4,5 mm. — Ovaal, van gedaante als de voorgaande, doch geelrood of rood van kleur en kleiner. Kop sterk neergedrukt, bijna verticaal, glanzig met 2 putjes op den schedel. Zuiger roodachtig geel met bruine spits, reikend tot over de middenheupen. Sprieten iets korter dan de helft van het lijf, met de 2 eerste leedjes en de basis van het 3^e roodgeel, het overige bruin. Borststuk

niet veel langer dan de breedte van den voorrand, van achter bijna 2 maal zoo breed als lang, in het midden van den achterrand ingebogen, vrij bolkussenvormig, glanzig, doch sterk bestippeld, behalve de 2 halsbultjes, die glad blijven. Halsschild fijner bestippeld, even als de dekschilden; deze met korte lichtgrijze haartjes bezet. Cuneus iets lichter van kleur, doch met fijne bloedroode spits. Membraan berookt met fijne roode cel-aderen; een fijn bruin dwarsstreepje onder de spits der groote ader en een hoornvormig wolkje aan den buitenrand. Buik en pooten lichter van kleur dan de bovenzijde. Dijen met donkere bandjes voor de knie.

Het komt mij voor dat deze soort bij de schrijvers met andere roode, doch langwerpiger soorten verward is; zelfs stemt de beschrijving bij Flor niet volkomen met mijne voorwerpen overeen.

Volgens mijne aantekeningen werd deze soort gevonden: bij Utrecht door Dr. van Hasselt, bij Driebergen door den heer Six, bij Arnhem in October door den heer van Medenbach de Rooy en door mij in de maand April op de Gliphoeve onder Heemstede.

13. *Lygus tripustulatus* F.

Plaat 10 (dl. XVIII), fig. 10.

Fabr. *S. Rh.* 239, 182. — Fall. *Hem. Suec.* I. p. 96, 38. — Hahn, *W. Ins.* I. p. 213. Pl. 34, f. 110 (*Pastinacae*) et 111. — Burm. *Handb.* II. p. 273, 25. — Flor, *Rh. Livl.* I. p. 515. — Douglas and Scott, *Brit. Hem.* p. 450.

Lengte 4 mm. — Ovaal, glanzig, met putjes bestippeld, zwart met oranjekleurige teekening. Kop geel met bruine vlekjes voor de oogen en bij den zuiger, bol van voren, bijna verticaal staande, van boven gezien tweemaal zoo breed als lang. Oogen uitpuilend, bruin. Zuiger geel, donkerbruin aan het einde, tot de achterheupen reikend. Sprieten ver over de helft van het ligchaam reikend, slank; het 1^e lid geel met een zwart langsstreepje aan de binnenzijde en een zwart bandje voor de spits, het 2^e eerst zwart, dan bruin, dan geel,

dan weder zwart, het 3^e bruin met gele basis en het 4^e geheel bruin. Borststuk vrij breed van voren, $1\frac{1}{2}$ zoo lang en op het breedst 2 maal zoo breed als aan den hals, met den achterrond rondgebogen, zonder indruk, van voren geel, van achteren zwart of wel met 4 zwarte vlekken; in het 1^e geval het geel in het midden met eene wigvormige vlek inspringende en 2 zwarte vlekken op het geel achter de halsbuilen. Schildje geel of oranje met zwarte basis, die onder den rand van het halsschild verborgen is. Dekschilden zwart met 2 gele vlekken aan den rand, die soms vrij diep naar binnen doorloopen; cuneus oranje of geel aan de basis en de spits zwart. Membraan zeer donker met gele aderen en bovendien 2 gele of witte vlekjes, 1 rond in het midden, 1 hoornvormig aan den rand. Borst geel met zwarte vlekken, buik glanzig zwart met gele randvlekken. Pooten geel, dijen met 2 of 3 zwarte banden, scheenen met 1 bandje.

Er is veel verschil in donkerder of lichter teekening. Bij de var. *Pastinacae* van Hahn loopt de middenband op de dekschilden door en is er een geel vlekje op de spits van den clavus.

Bij Groningen en Diever in Julij gevangen door Dr. de Gavere, bij den Haag en Leyden door mij, bij den Haag in Februarij en Maart door Mr. Leesberg, bij Utrecht door den heer Six, bij Breda in menigte door den heer Heylaerts, bij Huissen door den heer v. Medenbach de Rooy met de var. welke ook gevonden is bij den Haag door den heer van der Wulp.

14. *Lygus Kalmii* L. ¹⁾.

Plaat 3, fig. 2.

Linn. *Fn. Suec.* 948. — Fabr. *S. Rh.* 243, 10 (*Flavovarius*). — Fall. *Hem. Suec.* I, 93, 34. — Hahn. *W. Ins.* I. p. 244. Pl. 34, f. 109 (*Flavovarius*). — Schellenberg, *Cim.* tab. 3, f 2 en c (te hoog geel). — Flor, *Rh. Livl.* I. p. 521. — Douglas and Scott, *Brit. Hem.* p. 452.

1) Linnaeus zou zich wel gewacht hebben ooit *Kalmi* (met een *i*), te schrijven, gelijk men leest bij Fieber, Douglas en helaas! ook bij Flor.

Weder eene soort met twee namen, een voor de licht-een voor de donkergekleurden; ofschoon Fieber hen als twee soorten gescheiden heeft, hebben nogthans de Engelsche auteurs hen weder vereenigd, 't geen zeer opmerkelijk is.

Lengte 4 mm. — Ietwat langwerpig ovaal, donkerbruin of zwart met geel of geelachtig groen versierd. Kop sterk naar beneden gebogen, glanzig geel met 2 zwarte langstreepjes of donkerbruin met 3 gele streepjes, die zich op den schedel tot eene vlek vereenigen. Oogen uitpuilend, lichtbruin. Sprieten iets langer dan de helft van het lijf; 1^e lid geel met zwarten band aan de spits, de 3 volgende bruin; lid 2 is $2\frac{1}{2}$ maal langer dan lid 1 en naar de spits toe iets dikker wordend. Zuiger geel met zwart uiteinde. Borststuk naar achteren oplopend en vrij bol, fijn gestippeld, op het breedste punt 2 maal zoo breed als lang, aan den achterrand, die rond uitgebogen is, flauwelijk ingedeukt in het midden, zwart met smallen gelen voor- en achterrand en een geel langstreepje in het midden. De var. *Flavovarius* heeft 3 gele vlekjes op het midden, of het borststuk in het midden geheel geelgroen. Schildje glad, glanzig, geheel geel, of met een driehoekig of half rond zwart vlekje in het midden van de basis. Dekschilden (*Kalmi*) zwart of bruin, met eene langwerpige geelgroene vlek aan de basis van het corium en met de bovenhelft van den cuneus geel; of wel (*Flavovarius*) groenachtig geel met de bovenhelft van den clavus, een' dwarsband aan het eind van het corium en de benedenhelft van den cuneus bruin. Membraan lichter of donker wolkig beroekt, met de groote ader geel. Onderzijde zwart met 2 zeer breede gele langstrepen over den buik. Pooten geel, de achterdijen met 2 bruine bandjes voor de knie, de achterscheenen en tarsen aan de achterhelft bruin.

Gemeen op verschillende schermbloemen, voornamelijk beerenklaauw (*Heracleum sphondylium*) en in de meeste provinciën aangetroffen.

15. *Lygus Pastinacae* Fall.

Fall. *Hem.* 94, 35. — Flor, *Rh. Livl.* I. p. 523, n°. 30. — Douglas and Scott, *Brit. Hem.* p. 455, Pl. 15, f. 4.

Zoo sterk gelijkend op de voorgaande, dat men haar voor dezelfde zou houden, indien niet de oogen minder uitpuilend waren en vooral niet aan den binnenrand ingebogen, terwijl *Kalmii* de oogen vrij sterk ingebogen heeft. Ook is er eenig verschil in kleur gelijk blijken zal uit de volgende beschrijving.

Lengte 4 mm. — Groen met bruine teekening, *membraan ongevekt*. Kop olijfbruin, glanzig met een zwart dwarsstreepje in den nek en donkerbruine oogen. Sprieten van dezelfde kleur; het 2^e lid iets donkerder aan de basis. Thorax geel, glanzig, tamelijk grof gestippeld, met bruinen achterrand der halsknobbeltjes. Schildje zwavelgeel of appelgroen. Dekschilden groen met een' bruinen gloed op den clavus en aan het eind van het corium; cuneus lichtgroen met donkerder randen. Membraan wit, doorschijnend met zeer licht bruine aderen. Onderzijde vuil groenachtig geel met de borst bruinachtig; eene zwarte vlek op het midden van den laatsten buikring en twee kleinere aan de zijden daarvan. Pooten groenachtig geel met de scheenen lichtgroen en het laatste lid der tarsen zwart.

Deze soort werd gevangen 13 Junij in het Overmaassche bij Rotterdam door Dr. Piaget, in Julij op Staalduin door den heer van der Wulp en in Mei bij Utrecht door den heer G. A. Six.

16. *Lygus unifasciatus* F.

Plaat 10 (dl. XVIII), fig. 11.

Fabr. *S. Rh.* 243, 9. — Fall. *Hem.* I. p. 86, 21 (*Semiflavus*). — Wolff, *Ic. cim.* p. 154. tab. 15, fig. 148 (*Semiflavus*). — Hahn, *W. Ins.* I. p. 208, tab. 34, fig. 107 (*Semiflavus*) II. p. 85, tab. 56, fig. 169 (*Lateralis*) et 170 (*Marginatus*). — Flor, *Rh. Livl.* I. p. 544. — Dougl. and Scott, *Brit. Hem.* p. 467, Pl. 15, f. 6.

Eene in kleur nog al variërende soort, die echter daarom nog geene drie afzonderlijke namen verdiende, zoo als Hahn aan de kleurverscheidenheden toediende.

Lengte bijna 5 mm. — Zwart met goudgele en grijze haartjes bezet, ovaal, de mannetjes iets langwerpiger dan de wijfjes. Kop sterk naar beneden gebogen en niet zeer bol, daardoor van boven gezien zeer kort en breed, zwart met twee gele vlekjes tegen de oogen aan op den schedel. Oogen licht bruinrood, sterk uitpuilend, grof van facetten. Sprieten zoo lang als $\frac{3}{4}$ van het ligchaam; het 1^e lid betrekkelijk kort, vaalrood, het 2^e driemaal langer, van dezelfde kleur met bruine spits, het 3^e half zoo lang als het 2^e, bruin met roode of gele basis, het 4^e zwart. Zuiger bruinrood, reikend tot de middenheupen. Borststuk naar achteren oplopend, kort en breed, met smallen gelen zoom aan den achterrاند. Schildje of geheel zwart, of meer of min geel aan de spits, soms over de helft. Dekschilden geel met zwarten clavus en op het corium 2 tegen elkander aan liggende ovale zwarte vlekken, die den buitenrand en den cuneus niet raken, maar wel den achterrاند; deze vlekken breiden zich soms zoo zeer uit, dat er weinig van de grondkleur meer overblijft (var. *lateralis* en *marginatus*); cuneus rood met een zwart vlekje aan den buitenrand. Membraan rookkleurig, de zwarte cellen omzoomd met gele aderen. Voorpooten rood, middenpooten roodbruin, achterpooten bruin met gele basis der dijen.

Eene niet bijzonder zeldzame soort, gevangen bij Utrecht door Dr. van Hasselt en den heer Six, op Walcheren door den heer Gerlach, te Katwijk door den heer de Graaf, te Wassenaar en Scheveningen in Julij door mij. De var. *Lateralis* werd te Katwijk op walstroo aangetroffen door den heer de Graaf en bij Amersfoort door den heer Six.

17. *Lygus vulneratus* Wolff.

Plaat 3, fig. 3.

Panz. *Fn. Germ.* (Wolff.) 100, 22. — Fall. *Hem. Suec.* p. 87,

22. (*Dalmanni*). — Hahn W. *Ins.* I. p. 210, pl. 34, fig. 108 (*Dalmanni*). — Flor, *Rh. Livl.* I. p. 549 (eodem nom.).

Lengte 3 tot 4 mm. — Zeer na aan de voorgaande verwant. Ovaal, het wijfje iets breeder dan de man, grauw- of groenachtig geel, met goudgele of zilverachtige haartjes bekleed. Kop verticaal, zeer weinig bol, daardoor van boven gezien breed en kort; oogen matig uitpuilend, grijs. Zuiger aan de spits bruin. Sprietten ongeveer $\frac{3}{4}$ der lengte van het ligchaam, roodachtig geel met de uiteinden der leedjes bruin; het laatste geheel bruin. Lid 2 is $\frac{1}{3}$ langer dan de beide volgenden te zamen, bij den ♂ zoo dik als het 1^e lid en overal van gelijke dikte, bij het ♀ aan de basis dunner dan aan de spits. Borststuk met 4 zwarte vlekjes, 2 aan den voorkant achter den witten zoom (zij blijven wel eens weg, doch verlengen zich ook wel tot 2 langsstreepjes en in het laatste geval is op den kop mede eene zwarte langsstreep te zien) en 2 aan de schouders. Schildje geel met zwarte basis of zwart met eene hartvormige gele vlek aan de spits. Dekschilden met zeer fijnen zwarten buitenrand en soms met 2 wigvormige vlekken op het corium. Cuneus bloedrood met een fijn zwart streepje aan den buitenrand. Membraan lichter of donkerder grijs met gele aderen. Pooten grauwgroen of vuilgeel, de dijen aan de onderzijde met rijen van bruine stipjes; achterdijen met $1\frac{1}{2}$ bruin bandje aan de knie; laatste lid der tarsen zwart. Het achterlijf op den rug zwart met grauwege randen.

Zeer gemeen op de duinen van half Junij tot in Augustus. Ook op Ameland gevonden door den heer Ritzema Bos.

18. *Lygus Gyllenhalii* Fall.

Plaat 3, fig. 4.

Fall. *Hem.* S. 97, 40. — Herr. Sch. W. *Ins.* III. p. 86. Pl. 101, f. 310. — Flor, *Rh. Livl.* I. p. 546 *partim*. — Dougl. and Scott, *Brit. Hem.* p. 446. Pl. 15, f. 1.

Lengte 3—4 mm. — Breed ovaal, zwart met grijze haartjes dik bekleed. Kop sterk gebogen, weinig bol, van boven

gezien vijfhoekig. Oogen van ter zijde gezien nagenoeg nier-vormig, uitpuilend, grof van facetten, bruin. Sprieten niet langer dan de helft van het ligchaam, geelachtig wit met een bruin vlekje aan de binnenzijde van het 1^e lid; het 4^e en de spits van het 3^e bruinachtig. Borststuk hoog op-loopend en bol gewelfd; eene zeer lichte indeuking in het midden van den rond uitgebogen achterrand; deze rand aan wederzijde met een fijn witachtig zoompje. Schildje kort en breed, overdwars gekrast, aan de spits sterk be-haard. Dekschilden met een vlekje aan de basis, den zeer smallen zoom van den buitenrand, den achterhoek van het corium en den cuneus steenrood; deze laatste is aan den voorrand door eene diepe inkeeping van het corium afge-scheiden. Membraan zwart met witte aderen en een wit vlekje onder de spits van den cuneus. Onderzijde zwart, vlekkig behaard. Pooten geelachtig met bruine gedeelten; de heupen en dijringen zwart, de dijnen met bruine bandjes, de tarsen vuilwit met zwarte spits en zwarte klauwtjes.

Eene zeer na verwante soort, *Holosericeus* Hahn (*W. Ins.* I. p. 27 fig. 17) wordt door Flor met deze vermengd; zij onderscheidt zich echter van *Gyllenhalii* door meerdere grootte, betrekkelijk langere sprieten en geelachtig witte scheenen en werd bij ons nog niet aangetroffen. Merkwaardig en kenschetsend voor zijne methode is het dat Fieber beide soorten in twee verschillende genera plaatst. Het is wel de moeite waard het zoogenaamde verschil bij Fieber, p. 271 na te lezen.

Van *Gyllenhalii* vond ik een voorwerp in de duinen bij Scheveningen op den 22sten Julij 1874.

19. *Lygus Pinastri* Fall.

Fall. *Hem.* S. I. p. 112, 68. — Hahn, *W. Ins.* II. p. 87, tab. 57, f. 173. — Flor, *Rh. Livl.* I. p. 536.

Lengte 4 mm. — Langwerpig ovaal, bruin met donkere haartjes bezet, vooral op de dekschilden. Kop bijna verticaal en toch van boven gezien breed driehoekig, glanzig, getaand

geel met een bruin langsstreepje in het midden. Oogen bol, sterk uitpuilend, donkerbruin. Sprieten zoo lang als $\frac{3}{4}$ van het ligchaam, slank; het 1^e lid bruingeel met 2 bruine smalle bandjes, lid 2 geel, 3 geelbruin, 4 donkerbruin. Zuiger bruin, tot aan de achterheupen reikend. Borststuk op de breedste plaats tweemaal zoo breed als lang, met de voorhoeken geheel afgerond, bol kussenvormig, grof gestippeld, zeer glanzig zwart met in het zwart wegs meltende geelbruine zijden; de smalle voorrand wit, ook de achterrand naauwelijks zichtbaar wit gezoomd. Schildje iets fijner gestippeld, glanzig zwart. Dekschilden fijn gestippeld, lichter of donkerder bruin, naar het eind toe bijna zwart; cuneus bruin met donkere spits. Membraan taankleurig berookt. Pooten taankleurig geel, op de dijen en scheenen met bruine bandjes bezet; de heupen, apophysen en het eind der tarsen donkerbruin.

De mannetjes zijn donkerder van kleur dan de wijfjes. De figuur van Hahn is echter veel te donker, te zwart.

Deze soort werd door mij in Julij op de duinen van Scheveningen gevangen.

20. *Lygus cervinus* H. Sch.

Plaat 3, fig. 5.

Herr. Sch. W. Ins. VI. p. 57. Pl. 199, f. 617. — Meyer, Schw. Rh. p. 103, n°. 91.

Lengte 4 mm. — Bruinachtig geel, glanzig, langwerpig ovaal. Kop verticaal, weinig bol, met niervormige donkerbruine oogen. Sprieten langer dan de helft van het ligchaam, het 1^e lid geel, het 2^e geel met het laatste vierdedeel zwart, lid 3 en 4 zwart. Zuiger geel met zwarte spits, reikend tot voorbij de achterheupen. Borststuk grof gestippeld, doch zeer glanzig, met donkere onbepaalde vlekjes, de achterhoeken bruiner. Schildje iets fijner gestippeld (ik kan er de 2 donkere langsstreepjes niet op terugvinden, die er volgens Herr.-Schaeffer en Meyer op te zien zijn). Dekschilden doorschijnend, hoornachtig, met een zeer fijn

zwart zoompje aan het begin van den buitenrand, met een klein rood langsstreepje boven en een bruin dwarsstreepje bezijden den cuneus; deze mede hoornachtig met een fijn bloedkleurig randje aan de spits. Membraan met 3 donkere wolkjes, waarvan 1 in de groote cel en 1 tegen de spits van den cuneus. Onderzijde en pooten geel, achterdijen rood gekleurd.

Een voorwerp, zoo bont gekleurd als de aangehaalde figuur heb ik nooit gezien; toch noemt Meyer die afbeelding « sehr getreu ». Onze inlandsche voorwerpen schijnen dus bleeker van tint, dan sommige Zwitserschen.

Gevangen door den heer de Gavere bij Groningen, door den heer Six in Nov. bij den Haag (?) en door mij in Maart bij Haarlem.

21. *Lygus Roseri* H. Sch.

Plaat 3, fig. 6.

Herr. Sch. W. *Ins.* IV. p. 78, Pl. 132, f. 407. — Meyer, *Schw. Rh.* p. 105, 94. — Flor, *Rh. Livl.* I. p. 560, n°. 53.

Van deze soort, die volgens de beschrijvingen een zwart borststuk moet hebben, ken ik hier te lande slechts eene verscheidenheid met licht gekleurd borststuk.

Lengte 3,5 mm. — Vrij breed ovaal, bijna onbehaard, glanzig. Kop verticaal, zeer weinig bol uitstekend, van boven gezien breed driehoekig, donkerbruin met den schedel en 2 scheve strepen langs de oogen geelachtig rood. Oogen weinig uitpuilend, bruin. Sprieten korter dan de helft van het lichaam, matig slank; de 2 voorste leedjes geel, de spits van het 2^e met 3 en 4 zwart. Borststuk breed en kort, fijn gestippeld met eene golvende vrij diepe dwarsgleuf achter de gewone halsknobbels; rood- of ook wel groenachtig geel, aan den voorkant donkerder, bijna bruin. Het schildje van dezelfde kleur en even zoo gestippeld. Dekschilden onduidelijk bestippeld, licht of grauwwachtig geel met een' donkeren langsvraag in het midden. Cuneus iets rooder; membraan rookkleurig. Onderzijde zwart met eene roode vlek op den buik.

Pooten rood met bruine heupen en bruine basis der dijen; de scheenen geel met zwarte doorntjes in 2 rijen, tarsen geel met zwarte spitsen.

Dit insect is uitsluitend door den heer Six in Julij bij Utrecht gevonden.

22. *Lygus mutabilis* Fall.

Plaat 3, fig. 7 ♂ et ♀.

Fall. *Hem.* S. I. p. 118, 5. — Hahn. *W. Ins.* II. p. 95. Pl. 59, f. 180 ♂, III. p. 11. Pl. 76. f. 236 ♀ (*Saltator*). — Curt. *Brit. Ent.* XV. tab. 693. (*Hirtus*). — Meyer, *Schw. Rh.* p. 58, n°. 23 et 112 n°. 106 (*Saltator*). — Flor, *Rh. Livl.* I. p. 567. — Douglas and Scott, *Brit. Hem.* p. 431, Pl. 14, f. 2.

Eene soort, waarvan het wijfje met verkorte dekschilden van Hahn een' anderen naam heeft ontvangen, ofschoon Fallen's opgave omtrent die sexe hem bekend was. Even als in Zweden, zijn de wijfjes met volkomen dekschilden en vleugels hier zeer zeldzaam of ontbreken misschien geheel.

Lengte 4—5 mm. — Zwart, dik met schubachtige, goudgele haartjes bezet, die echter ligt loslaten. Het mannetje langwerpig ovaal, het wijfje peervormig. Kop scherp driehoekig, aan het achterhoofd als afgesneden en tegen het borststuk gedrukt, met vrij lange zwarte haartjes aan de basis van den zuiger, die tot aan de middenheupen reikt. Oogen uitpuilend, bruinzwart. Sprieten bij den man iets langer dan de helft van het ligchaam, zwart, onbehaard, het 1^e lid dikker, het 2^e aan de spits schier niet dikker dan in het midden, het 3^e slechts weinig langer dan het 1^e. Sprieten bij het wijfje nagenoeg zoo lang als het ligchaam, zwart, harig; lid 1 iets langer en dunner dan bij den man, 2 knodsvormig en dik behaard, 3 zeer slank en 2½ maal langer dan 1, met 4 vederachtig behaard. Halsschild bij het ♀ korter en breeder dan bij den man, bij haar is de voorrand zoo breed als het halsschild in het midden lang is. Dekschilden bij hem voluitgegroeid met donkere membraan,

met lichtere aderen, bij haar zonder cuneus noch membraan, maar aan het eind wat toegeknepen. Pooten vrij lang en zwart met afstaande haren, meest met donker roodbruine scheenen; vooral bij het wijfje zijn de achterdijen lang en tevens grof.

Een ♂ werd door den heer Ritsema in Junij bij Velp gevangen, en een ♀ op Walcheren door den heer Gerth van Wijk. Waarschijnlijk heb ik wel meer mannetjes ter determinatie in handen gehad, doch bij den twijfel omtrent den naam, daar er meer geheel zwarte soorten zijn, dienaangaande geene aantekening gehouden. Een enkel bevindt zich in mijne verzameling met het etiquette *Holland*. Of het wijfje springt, gelijk de naam *Saltator* aanduidt, is mij niet gebleken. Door den knodsvorm van het 2^e lid der sprieten nadert dit wijfje tot de soorten van het geslacht *Capsus*, 't geen al wederom aantoonst dat de genera in deze familie geene zuivere, vast afgebakende grenzen hebben.

23. *Lygus virgula* Herr. Sch.

Plaat 3, fig. 8.

Herr. Sch. *Wanz. Ins.* III. p. 51, pl. 88, fig. 268. — Douglas and Scott, *Brit. Hem.* p. 373, Pl. 12. f. 10.

Lengte 4 mm. — Smal, langwerpig, het borststuk eenigzins in den vorm van een halsje verdund, onbehaard, weinig glanzig, geel met roode versieringen en zwarten kop. Kop van boven gezien breed vierkant met een uitstekend puntje, van voren gezien met de oogen hartvormig, zwart met 2 driehoekige gele vlekjes in den nek. Oogen groot, donkerbruin. Sprieten zoo lang als het ligchaam slank, het 1^e lid iets dikker, aan de binnenzijde bij de basis krom ingebogen, eerst rood, dan geel, dan weder rood, dan bruin, het 2^e bijna 3 maal zoo lang, zwart met de uiterste basis en het tipje van de spits wit, lid 3 wit met zwarte basis, lid 4 wit. Zuiger geel met bruine spits, tot aan de achterheupen reikend. Halsschild iets langer dan van voren

breed, aan de zijden ingebogen met vrij scherpe achterhoeken, de voorhelft rood met een' witten voorzoom, de achterhelft wit of lichtgrijs. Schildje vrij groot, de voorhelft bloedrood of oranje, de achterhelft fraai geel. Dekschilden doorschijnend, als hoornachtig, met een smal zwart lijntje op voor- en achterrand; cuneus zeer langwerpig, heldergeel met bloedroode punt. Membraan bijna wit, met de aderen dikwijls fijn rood. Pooten zeer lang en slank, geel, de achterscheenen met gele stekeltjes; alleen de klauwtjes bruin.

Deze zeer fraaije soort, die overigens in Europa zeldzaam schijnt te wezen, werd op verschillende plaatsen in Nederland gevangen. Zie hier de opgaaf: bij Leeuwarden (Albarda), bij Arnhem in Aug. (de Graaf), op Beekhuizen in Aug. (v. Voll.), bij Utrecht met eene verscheidenheid in Junij en Sept. (Six), bij Driebergen (v. Voll.), bij Wassenaar (v. Bemelen en v. Voll.), bij Leyden en Heemstede (v. Voll.), bij Middelburg (Gerth v. Wijk).

24. *Lygus histrionicus* L.

Plaat 3, fig. 9.

Linn. S. N. V. p. 499, 89. — Fabr. S. Rh. 247, 31 (*Agilis*). — Fall. Hem. Suec. I. p. 120. — Hahn, W. Ins. II. p. 98, Pl. 60, f. 182. — Wolff, Ic. Cim. p. 153, tab. 15. f. 147. — Meyer, Schw. Rh. p. 90, n°. 75. — Flor, Rh. Livl. I. p. 475. — Douglas and Scott, Brit. Hem. p. 368, Pl. 12. f. 3.

Lengte 4 tot 4,6 mm. — Smal, langwerpig, het borststuk eenigzins in den vorm van een halsje verdund, onbehaard, glanzig, zwart met bonte versiering. Kop van boven gezien breed en kort, aan de voorzijde rond uitstekend, zonder punt, van voren gezien driehoekig, geheel glanzig zwart; het voorhoofd bol. Oogen niet zeer bol uitstekend, zwart. Sprieten zoo lang als het ligchaam, slank; lid 1 zoo lang als het halsschild, rood of oranje, aan de uiterste basis wit, staande op een zwart knopje; lid 2 meer dan 2 maal zoo lang, flauwelijk dikker wordend naar de spits, zwart;

lid 3 zoo lang als 1 doch haardun, zwart; lid 4 zeer kort, aan de spits wat platgedrukt en bruingeel. Zuiger geel met bruine spits, reikend tot aan de achterheupen. Borststuk met fijnen witten voorzoom, het halsachtige glanzig zwarte voorste deel horizontaal, het overige bol naar boven oplopend, geel of oranje met 2 groote zwarte vlekken aan den voorrand. Schildje vrij bol, helder geel met de eenigzins opgezette basis blinkend zwart. Dekschilden lang en smal, aan de basis donkerbruin, verder op rood, kaneelkleurig of geel, soms met eene witte of gele vlek op het corium, digt bij de basis, en eene donkere dwarsstreep tegen den cuneus aan; deze hoog- of lichtgeel met de uiterste punt zwart. Membraan donker met eene witte vlek onder den cuneus en een gedeelte der aderen geel. Buik bij de mannetjes zwart, bij de wijfjes zwart met gele vlekken. Pooten lang en slank, geel met de dijen roodachtig en het laatste lid der tarsen bruin.

Histrionicus is niet zeldzaam en werd gevangen van Mei tot in Augustus, op de duinen, voorts te Bennebroek, Heemstede, Driebergen, bij Renkum en Breda. Volgens de schrijvers komt deze wants voornamelijk op berken voor, volgens den heer Heylaerts op eiken.

25. *Lygus globulifer* Fall.

Plaat 3, fig. 10.

Fall. *Hem.* S. I. p. 124, 18. — Flor, *Rh. Livl.* I. p. 512. — Misschien ook, doch zeer onzeker Hahn, *W. Ins.* III. p. 53. tab. 88, f. 271 (*Alienus*).

Lengte 3—3,5 mm. — Ook bij deze soort schijnt eenigermate tusschen kop en borststuk een halsje te bestaan, welke schijn alleen daaraan toe te schrijven is, dat de bolle oogen niet tegen den voorrand van het halsschild aansluiten. Langwerpig ovaal, niet glanzig behalve op kop en halsknobbels. Kop van boven gezien breed vierkant, sterk naar beneden gebogen, zoodat van voren beschouwd zelfs het

achterhoofd te zien is, glanzig zwart, met 2 lichte vlekjes op den schedel tegen den rand der oogen. Deze sterk uitpuilend, donkerbruin. Sprieten kort en niet zeer slank, het 1^e lid zwart met de basis en een zeer smal bandje om de spits wit, de overigen zwart; het 2^e zeer flauw knodsvormig, iets langer dan de beide volgende te zamen. Zuiger looggeel met bruine spits, tot de middelheupen reikend. Borststuk iets langer dan aan den voorrand breed, niet breed uit- maar naar achteren sterk oplopend, in drie deelen verdeeld; het eerste is de vrij dikke, licht gekleurde voorrand, het 2^e een schier geheel zwart gekleurde band, waarin zich zeer bol uitpuilend, glanzig en glad de gitzwarte halsknobbels verheffen; het 3^e is zeer grof gekorrel, bol, grauwegeel en loopt tot den achterrandsrand, die in het midden ingebogen is. Schildje even grof gekorrel en van dezelfde kleur. Dekschilden fijner gestippeld, iets lichter van kleur, doorschijnend; cuneus ongestippeld, overigens gelijk aan de dekschilden. Membraan licht met grauwegele aderen. Pooten matig lang, groenachtig geel, de dijen met zeer vele zwarte stippels in rijen, de basis der scheenen soms met een zwart vlekje aan den binnenkant; de stekeltjes grijs; uiteinde der scheenen en laatste lid der tarsen zwart.

In Mei en weder in Sept. en Oct. aan te treffen; overwintert waarschijnlijk. Gevonden in zeker aantal bij Heemstede en bij den Haag, in een enkel exemplaar ook bij Valkenburg en aan de Bildt (Utrecht). Het is deze soort, die in de eerste naamlijst als *Alienus* H. S. voorkomt.

26. *Lygus thoracicus* Fall.

Plaat 4, fig. 1.

Fallen, *Hem. S.* I. p. 111, 66. — Germar, *Fauna Germ.* 13. f. 19. — Curtis, *Brit. Ent.* XV, 709 (*Harpocera Burmeisteri*). — Meyer *Schw. Rh.* p. 98, Pl. 5, f. 3 (♂ *Curvipes*), p. 102. Pl. 6, f. 5 (♀ *Thoracicus*). — Dougl. and Scott, *Brit. Hem.* p. 469, Pl. 15, fig. 3.

Lengte 5—6 mm. — In het mannelijke geslacht zeer gemakkelijk te herkennen aan den zonderlingen vorm van het 2^e lid der sprieten (zie de afbeelding). Langwerpig ovaal, zeer kort en dun behaard, glanzig, licht- of donkerbruin. Kop bijna verticaal en toch van boven gezien breed driehoekig, zwart met eene lichtgele middenstreep en bij de wijfjes ook nog met twee gebogen dergelijke zijstrepen; de clypeus rood. Oogen uitpuilend, roodbruin of zwart. Sprieten bij ♂ vaalgeel, harig; het 1^e lid regt, een weinig dikker aan de spits, het 2^e naar buiten omgebogen, aan de spits naar onder knobbelig verbreed en zeer harig; lid 3 krom naar buiten gebogen, tweemaal zoo lang als 2, en lid 4 kort en dun, regt. Sprieten bij ♀: lid 1 regt, onbehaard, bruin met fijne, witte spits, lid 2 fijn harig, regt, geel met bruine knobbeltjes bezet, slechts weinig dikker aan de bruine spits, lid 3 ietwat krom gebogen, bruin met een fijn wit bandje, niet ver van de basis, 4 als bij den man, doch bruin. Zuiger geel met zwarte spits, zeer kort, reikt naauwelijks tot aan de middenheupen. Borststuk sterk naar achteren oplopend en daar zeer bol, schier 1½ maal zoo lang als aan den voorrand breed, vrij grof gestippeld, aan den achterrandsrand ingebogen, zwart of donker roodbruin met gele middenstreep bij den man, bruingeel met 2 zwarte plekken over de halsknobbeltjes en eene fijne gele middenstreep bij het wijfje. Schildje aan de basis donkerbruin, naar de spits lichtbruin of rood, met gele middenstreep. Dekschilden nootkleurig, vrij doorschijnend, met eene donkere vlek aan het einde van het corium; cuneus donkerbruin met nootkleurige of vuilwitte basis. Membraan lichtgrijs met een donker vlekje aan de spits en bruine vlekken om de bruine aderen. Onderzijde geel met roodachtigen buik en eene zwarte langsstreep op de borst. Pooten geel met roode dijen, de achterdijen bij den man donkerbruin; voorscheenen bij hem aan het eind krom naar beneden gebogen, achterscheenen bij beiden met 2 rijen zwarte stekeltjes voorzien, die uit ronde zwarte stipjes komen. Al de tarsenleedjes wit aan de basis, overigens bruin.

Deze fraaije soort was eenmaal bij Bennebroek en is sommige jaren bij den Haag in Mei gemeen. Bij Utrecht is zij zeldzamer volgens den heer Six. Van Med. de Rooy vond haar in 't laatst van Mei bij Arnhem. De mannetjes worden in aantal verre overtroffen door de wijfjes.

27. *Lygus rufipennis* Fall.

Fall. *Hem.* S. I. p. 92, 31. — Herr.-Sch. *W. Ins.* VI. p. 50. Pl. 197, fig. 610. — Flor. *Rh. Livl.* I. p. 489. — Dougl. and Scott, *Brit. Hem.* p. 478. Pl. 15, f. 8.

Lengte 4,5 mm. — Zeer langwerpig van vorm, weinig glanzig, zeer fijn wit behaard, *lichtgroen met het schildje en de dekschilden geelrood*. Kop groot, van boven gezien driehoekig met de voorzijden rond gebogen; oogen zeer bol uitpuilend, grijs. Zuiger lichtgroen, aan de spits bruin, tot voorbij de achterheupen op den buik reikend. Sprieten slank, langer dan $\frac{2}{3}$ van het lijf, lid 1 lichtgroen, 2 en 3 geel, 4 lichtgrijs. Borststuk kort en zeer breed, weinig oplopend naar achteren, lichtgroen. Schildje een gelijkbeenige driehoek, geelachtig rood. Dekschilden aan de basis van dezelfde kleur, naar het eind van het corium iets rooder. Membraan doorschijnend met een rooden gloed en fijne roode aderen. Pooten lichtgroen met roodachtige achtertarsen.

Van deze zeldzame soort ken ik slechts 2 inlandsche voorwerpen; het eene werd in Julij bij Zeist gevangen door den heer Mr. H. W. de Graaf, het andere bij Velzen in Junij door Dr. E. Piaget.

28. *Lygus rubricatus* Fall.

Fall. *Hem.* S. p. 100, 45. — Hahn, *W. Ins.* I. p. 156. Pl. 24, f. 80. — Flor, *Rh. Livl.* I. p. 526.

Lengte 4—4,5 mm. — Zeer langwerpig, weinig glanzig, op de dekschilden zeer fijn zijdeachtig wit behaard, licht geelachtig rood. Kop van boven gezien breed driehoekig,

van voren vijfhoekig met scheefstaande oogen, vrij glanzig, rood aan de basis van den zuiger. Oogen sterk naar de zijden uitpuilend, bruinzwart. Sprieten iets korter dan het ligchaam, slank, lichtgeel, de beide laatste leedjes bruinachtig. Zuiger zeer lang, geel met donkere spits. Halsschild kort, voor vrij smal, achter zeer breed, kussenvormig gewelfd, fijn bestippeld. Schildje driehoekig klein, uiterst fijn bestippeld; de zijhoeken iets rooder. Dekschilden ietwat hoornachtig met den buitenrand iets rooder dan het midden; cuneus geler met de uiterste spits bloedrood. Membraan grijsachtig, iriserend, met een donker vlekje aan den buitenrand; de aderen wit. Pooten vrij lang en slank, lichtgeel met de dikkere achterdijen naar de spits bloedrood; de *stekeltjes der achterscheenen wit* en het laatste lid der tarsen bruin.

Deze soort, niet te verwisselen met de roodgekleurde verscheidenheid van *Variabilis* Fall., die zwarte stekeltjes aan de achterscheenen bezit, werd in Julij bij Noordwijk aangetroffen door den heer de Graaf en meer dan eens bij Driebergen door den heer Six.

29. *Lygus flavomaculatus* F. ¹⁾

Plaat 4, fig. 2.

Fabr. *S. Rh.* 247, 30. — De Geer, *Mém.* (Vert. v. Goeze) III, p. 194 (*Flavoquadrinaculatus*). — Burm. *Handb.* II, p. 267, 3. — Panz. *D. Ins.* 92, 16. — Wolff, *Ic. Cim.* p. 114,

1) Er bestaat voor mij geen twijfel of Boheman heeft zich vergist in het duiden der soort door Fabricius en de Geer bedoeld. Van daar de verwarring die hij in 't leven geroepen heeft door deze zelfde soort *Flavonotatus* te noemen en den naam *Flavomaculatus* toe te passen op eene schier eveneens gekleurde soort, die echter om haren dikken kop in het geslacht *Globiceps* Latr. past. Flor, Fieber en Douglas and Scott zijn hem in zijne opvatting gevolgd. Evenwel blijf ik bij het gevoelen dat Fabricius onze soort, als de algemeenste, bedoeld heeft en dat de Geer ook geene andere kende, hij zou toch anders wel den vreemden vorm van kop en borststuk vermeld hebben. Overigens heeft de nieuwe *Flavomaculatus* een gezwollen kop, een vooraan ingeregen onbehaard halsschild en past in het geslacht *Globiceps* Latreille, doch onze inlandsche *Flavonotatus* past er nie in, ofschoon Fieber hem er in plaatst.

tab. 11, fig. 108. — Hahn, *W. Ins.* III, p. 10, Pl. 76, f. 235 (volgens Herr. Schaeffer niet zuiver van gelijkenis). — Flor, *Rh. Livl.* I, p. 467. — Dougl. and Scott, *Brit. Hem.* p. 366, Pl. 12, f. 1.

Lengte 5 mm. — Langwerpig, tamelijk smal, niet zeer glanzig zwart. Kop van boven gezien breed driehoekig, van voren gezien vijfhoekig, glanzig; oogen sterk uitpuilend, bruinzwart. Sprieten ter lengte van $\frac{3}{4}$ van het lijf, slank, aan de spits niet veel smaller dan aan het 2^e lid. Lid 1 langer dan de kop, roodgeel met zwarte basis en fijn zwart bandje aan de spits, 2 langer dan 3 met 4 te zamen, een weinig verdikt naar het einde, even als 3 en 4 zwart. Zuiger aan basis en spits zwart, in het midden bruinrood, reikend tot de middenheupen. Halsschild iets langer dan aan den voorrand breed, met den achterrandsrand ietwat concaaf, door eene plooi in twee deelen gedeeld; het 1^e met evenwijdige zijranden, bezet met vele opstaande witte haren, het 2^e naar boven en naar de zijden verbreed, minder met haren bezet. Van boven bezien schijnen dus de zijranden hoekig ingebogen. Schildje driehoekig met eene dwarsgleuf achter den voorrand. Dekschilden zwart; eene langwerpig driehoekige gele vlek aan de basis van het corium, door een zeer fijn zwart lijntje afgescheiden van den gelen zoom des buitenrands; cuneus zwart, doch met een geel dwarsbandje aan de basis en de uiterste spits weder geel. Membraan zeer donker met een wit dwarsvlekje tegen de spits van den cuneus en daaraan grenzende witte ader; het overige gedeelte der aderen zwart. Pooten geel met de achterhelft der dijen roodachtig en soms met een bruinen veeg aan de binnenzijde daarvan in het midden; spits der achterscheenen en laatste lid der tarsen bruin.

In Mei en Junij is deze soort op sommige gronden niet zeldzaam. Zij werd gevonden in het Liesbosch bij Breda (Heylaerts), bij den Haag naar de zijde van Scheveningen (van der Wulp, van Hasselt, de Graaf, van Voll.), aan de

Oude Plas bij Rotterdam (Piaget), op eiken bij Driebergen (Six) en bij Heemstede en Bennebroek (van Vollenhoven).

30. *Lygus melanocephalus* L.

Plaat 4, fig. 3.

Linnaeus *S. N.* 13 ed. 728, 88. — Fabr. *S. Rh.* 254, 8 (*Pallens*). — Fall. *Hem. S.* I, p. 89, 26 (*Revestitus*). — Hahn, *W. Ins.* I, p. 155; tab. 24, f. 79. — Flor, *Rh. Livl.* I, p. 621. — Douglas and Scott, *Brit. Hem.* p. 355, Pl. 11, f. 7.

Lengte 4 mm. — Langwerpig, slank, kop en lijf zwart, halsschild, schildje en dekschilden bleek oranje, met korte witte haartjes bezet. Kop klein, van boven gezien driehoekig, glad en glanzig. Sprieten zoo lang ♀ of zelfs iets langer ♂ dan het lijf, slank, zeer licht geel, aan de inplanting met een smal zwart bandje. Oogen groot, bol, zeer donker bruin, bijna zwart. Zuiger geel met bruine spits en zwarte basis, een eind voorbij de achterheupen reikend. Halsschild niet langer dan aan den voorrand breed, aan den regt loopenden achterrands tweemaal breeder met scherpe achterhoeken. Schildje driehoekig met eene dwarsgleuf, die de basis afsnijdt. Dekschilden smal, de puntige cuneus met het corium ineensmeltend. Membraan licht berookt met eene donkere vlek aan de buitenzijde en lichtgele aderen. Pooten lang, slank met tamelijk dikke dijen, geel met witte scheenen, die met lichtgrijze stekeltjes bezet zijn; tarsen wit met het laatste lid en de klauwtjes bruin.

Deze soort is tamelijk gemeen op eiken te Driebergen (Six); zij werd bovendien in de duinen van Holland aangetroffen (Piaget en Six), bij Arnhem in Junij (Snellen) en in het Valkenberg te Breda (Heylaerts).

31. *Lygus aurantiacus* Voll.

Lengte 4,5 mm. — In gedaante geheel gelijk aan den voorgaanden, doch verschillend in kleur en ietwat grooter. Het geheele dier is oranje-achtig geel, alleen het uiteinde

van het achterlijf is eenigermate bruin. Van een zwart bandje aan de basis van het 1^e lid der sprieten is zoo goed als niets te zien. De oogen alleen zijn zwart. De pooten zijn in allen opzigte gelijk aan die van den vorigen.

Het spreekt van zelf dat er twijfel rijst of het eenige mij bekende voorwerp, door mij zelven voor vele jaren in Holland gevangen (op de etiquette staat niet nader aangeduid *waar* en ik kan het mij nu niet meer herinneren), niet maar eene verscheidenheid van *Melanocephalus* zou wezen. Ik vind het zeer moeilijk dit punt bij absentie van alle overgangen tusschen beiden te beslissen en oordeel het meer geraden voorloopig aan mijn insect de regten van zelfstandige soort toe te kennen.

32. *Lygus Coryli* L.

Linnaeus, *S. N.* 13 ed. 733, 121. — Fabr. *S. Rh.* 234, 50 (*Lygaeus*!) — Fall. *Hem. S. I.* p. 90, 27. — Hahn, *W. Ins. I.* p. 26. tab 4, fig. 16. — Flor, *Rh. Livl. I.* p. 620. — Dougl. and Scott, *Brit. Hem.* p. 356.

Lengte 4 mm. — Volkomen in gedaante overeenstemmend met *Melanocephalus*, zoo dat het zonderling is dat Linnaeus hem in eene andere rubriek en Fabricius zelfs tot een ander genus brengt. Het moge volstaan de verschillen aan te geven. De sprieten zijn iets korter, het eind van het 2^e lid soms lichtbruin; de zuiger is merkelyk korter en reikt slechts tot aan de achterheupen; de dijen der pooten zijn na het midden tot aan de knie meer bruin- dan wel roodachtig; eindelijk borstschild, schildje en dekschilden zijn zwart met een olijfbuinen gloed en de membraan is donker bruingrauw met een wit vlekje onder den cuneus.

De heer van der Wulp trof deze soort in Junij in het Haagsche bosch aan, de heer Heylaerts in Aug. in het Valkenberg te Breda, de heer Gerth van Wijk op Walcheren en de heer van Medenbach de Rooy in het midden van Junij te Huissen. Ik zelf heb haar nimmer gevangen, 't geen tot bewijs mag strekken voor hare zeldzaamheid.

33. *Lygus pilosus* Hahn.

Plaat 4, fig. 4.

Hahn, W. *Ins.* II, p. 96, tab. 59, f. 181. — Flor, *Rh. Livl.* I. p. 564.

Lengte 5 mm. — De man zeer langwerpig (doch met kort borststuk), het wijfje waarschijnlijk meer gedrongen van statuur. Geheel glanzig zwart, harig. Kop van boven gezien veel breeder dan lang, bij frissche voorwerpen even als de thorax met grijze schubbetjes bedekt. Oogen sterk uitpuilend. Sprieten langer dan de helft van het lijf, met het 2^e lid vrij dik, vooral naar het einde, bijna 3 maal langer dan het 1^e; alle leedjes met fijne haartjes pluimachtig bezet. Borststuk slechts 1½ maal langer dan de kop en naar achteren niet sterk verbreed, met ietwat krullende haren bezet. Schildje minder behaard, doch de basis der dekschilden weder zeer harig. Deze, wanneer zij open staan, pekbruin doorschijnend; cuneus iets donkerder. Membraan zeer lang, slechts weinig lichter dan de dekschilden, doch iriserend. Pooten lang en slank, sterk behaard; de achterscheenen bijzonder lang. Een bij den Haag gevangen voorwerp heeft bruine voorscheenen.

De synonymie van deze soort is onduidelijk. Volgens Fieber is *Pilosus* Hahn gelijk aan *Mutabilis* Fall., die wij boven blz. 94 behandeld hebben en welke veel minder langwerpig, veel meer ovaal van omtrek is. Ook de Engelsen schijnen van hetzelfde gevoelen te zijn als Fieber, doch Meyer-Dür maakt er 2 soorten van.

Pilosus werd in het mannelijke geslacht door den heer Six bij Driebergen en ook in Augustus bij den Haag aangetroffen. Ook ik vond een paar voorwerpen van die sexe in Zuid-Holland.

34. *Lygus tibialis* Hahn.

Hahn. W. *Ins.* I, p. 128, tab. 20, f. 66.

Lengte 5 mm. — Tusschen deze en de voorgaande soort zie ik geen ander verschil in de mannelijke sexe dan dat

de scheenen der 4 voorste pooten van de basis tot dicht aan de spits roodbruin zijn en de achterscheenen in het midden ook een' rooden gloed vertoonen, waarbij nog gevoegd moet worden dat de kop en thorax niet met schubbetjes bezet zijn, 't geen echter misschien aan de oudheid van het voorwerp toegeschreven moet worden. De wijfjes der beide soorten bieden mogelijk meer verschil aan, doch die sexe is mij nog onbekend gebleven in natura.

De heer Six ving het mannetje dezer soort bij Dribergen, ook de heer Piaget bezit inlandsche voorwerpen, in het duin aangetroffen.

35. *Lygus Thunbergii* Fall.

Plaat 4, fig. 5.

Fall. *Hem. Suec.* 105, 56. — Hahn, *W. Ins.* I, p. 144, pl. 22, f. 73 (*Lopus Hieracii*). — Meyer, *Rh. d. Schw.* p. 81, 59. — Flor, *Rh. Livl.* I, p. 608. — Dougl. and Scott, *Brit. Hem.* p. 396, tab. 13, f. 3.

Lengte 3—4 mm. — Langwerpig ovaal, vuil grauwegeel of groenachtig bruin met uiterst fijne zwarte haartjes bezet. Kop tamelijk bol, sterk gebogen, van boven gezien zeer breed driehoekig; twee witte of geelachtige vlekken, de eene achter op den schedel, de andere voor op het aangezicht; ook de binnenzoom der oogen van die kleur. Oogen zeer bol en ver uitstekende, donkerbruin. Sprieten zoo lang als de helft van het lijf, tamelijk dik, fijn behaard, groenachtig geel; lid 2 iets korter dan de beide volgenden te zamen genomen. Zuiger bruin, aan de basis groenachtig geel; hij reikt tot het 3^e segment van het abdomen. Borststuk tweemaal breeder dan lang, naar voren afhellend, even voor het midden met eene dwarsgleuf en daarvoor 2 zwart gekleurde builen; de voorrand en eene langsstreep over het midden groenachtig geel, zoo ook 2 ovale dwarsvlekjes op den achterrاند. Schildje geel met zwarte basis. Dekschilden met 2 schuinloopende licht gekleurde soms witte strepen, die beiden dicht bij den schouder aanvangen, een

op het corium, de andere tegen den clavus aan; cuneus grauw, met de basis en uiterste spits witachtig. Membraan donker berookt met vuilwitte aderen en een dergelijk vlekje onder de spits van den cuneus. Pooten vrij kort, grauw met zwarte haartjes bekleed; scheenen met zwarte steeltjes; laatste lid der tarsen bruin. Buik dikwijls met 5 zwarte dwarsstreepjes.

Deze soort is volgens den heer Six gemeen op bloemen van *Hieracium pilosella* bij Driebergen. Ook bij Breda werd zij aangetroffen door den heer Heylaerts. Op de duinen, waar de muizenoor zoo gemeen is, schijnt zij te ontbreken.

36. *Lygus Bohemanni* Fall.

Fall. *Hem. Suec.* I, p. 106, 58 (*Bohemanni*) et p. 107, 60 (*Ruficollis*). — Herr. Sch. *W. Ins.* IV, p. 79, pl. 132, f. 408, 409 (*Furcatus*). — Flor, *Rh. Livl.* I, p. 625.

Lengte ruim 3 mm. — Van dezelfde gedaante als de vorige en daarop wel eenigzins gelijkend, zwart of roodbruin. Kop van boven gezien breed driehoekig, tamelijk naar beneden gebogen, bij den man zwart met eene gele streep op het achterhoofd en twee langs den binnenrand der oogen, bij het wijfje geel met eene bruinroode vlek op het midden van het voorhoofd. Oogen bol en donkerbruin. Sprieten iets langer dan de helft van het lijf, bij ♂ donkerbruin, bij ♀ geelgrauw; het 1^e lid aan de spits wit. Zuiger bruinachtig geel met bruine spits, reikt tot de achterheupen. Halsschild van gedaante als bij den vorigen, bij den man zwart met lichte langsstreep, bij het wijfje geelachtig rood, lichter naar den voorrand. Schildje bij den man zwart, soms met 2 gele vlekjes aan de basis, bij het wijfje bruin met lichte langsstreep in het midden. Dekschilden aan de basis licht gekleurd, naar het einde donker gevlekt met lichtere langsstrepen, tamelijk verschillende bij de individuen. Cuneus witachtig met zwarte spits. Membraan berookt. Pooten grauw of vuilwit; bij den man alle dijen donkerbruin, bij het wijfje alleen de achter-

dijen bruin gevlekt. Buik bij ♂ zwart, bij ♀ roodbruinachtig geel.

Deze soort is niet zeldzaam in Junij en Julij in de duinstreken op *Salix repens*; zij werd bij Scheveningen door de heeren de Graaf en Six aangetroffen, bij Overveen door den heer Ritsema en bij Wassenaar door mij zelven.

37. *Lygus rugicollis* Fall.

Fall. *Hem. Suec.* I. p. 79, 6. — Herr. Sch. *W. Ins.* III, p. 80. Pl. 98, f. 299. — Flor, *Rh. Livl.* I. p. 537.

Lengte 5 of 5,5 mm. — Zeer langwerpig, papegaaigroen, na den dood op kop, borststuk en den zoom der dekschilden geel, bijna zonder glans en onbehaard. Kop kort en breed, weinig vooruitstekend, met scherp afgesneden achterrاند. Oogen tamelijk klein, grijs of zwartachtig. Sprieten ter lengte van $\frac{3}{4}$ van het ligchaam, slank, groenachtig geel; het 1^e lid somtijds zwart aan de basis, de laatsten naar het bruine trekkend. Zuiger lichtgroen, aan de spits zwart, reikend tot de middenheupen. Borststuk vrij breed en kort, aan den voorrand breeder dan de helft van den achterrاند, weinig oplopend, met eene gegolfde gleuf voor het midden; het gedeelte daarvoor bultig en nog al glanzig, het gedeelte daarachter dof en in de dwarste fijn gestreept. Schildje met eene rechte gleuf niet ver van de basis en daarachter ook fijn dwarsgestreept. Dekschilden en cuneus groen; membraan ongekleurd met groene aderen en eene hoornvlek in de groote cel. Pooten lang en slank, groen of geel; het laatste lid der tarsen bruin.

Deze soort werd in Junij door Dr. Piaget bij Rotterdam (Jaffa) gevangen, voorts door den heer Ritsema den 2^{den} Junij op ter Schelling, in Junij in het Bloemendaalsche bosch en in Aug. bij Leyden, eindelijk door mij in Julij bij den Haag.

38. *Lygus angulatus* Fall.

Plaat 4, fig. 6.

Fall. *Hem. Suec.* I, p. 80, 8. — Herr. Sch. *W. Ins.* III, p. 75,

Pl. 97, f. 292. — Flor, *Rh. Livl.* I. p. 477. — Dougl. & Scott, *Brit. Hem.* p. 347, Pl. 11, f. 4.

Lengte 4—5 mm. — Lang en smal, *hoekig aan de schouders*, weinig behaard, loog- of zeegroen (na den dood zijn dikwijls kop, schildje en pooten geel). Kop van boven gezien bijna vijfhoekig, met scherp vooruitstekende punt, bol, glanzig, zonder scherpen rand aan het achterhoofd. Oogen vrij groot en bol, grauw of grijs. Sprieten iets *langer dan het lijf*, zeer slank; het 1^e lid veel langer dan de kop, groenachtig geel, aan de basis zwart en met een zwart bandje voor de witte spits, aan de binnenzijde met 2 of 3 zwarte borstelhaartjes; lid 2 zwart aan de basis, voorts grauwegeel, 3 desgelijks doch langzamerhand naar het bruine trekkend, 4 bruin. De groene zuiger reikt tot de achterheupen. Borststuk eenigzins klokvormig *met opgewipte fijn zwarte achterhoeken*. Schildje met eene dwarsgleuf voor het midden. Cuneus gelijk van kleur met de dekschilden. Membraan een weinig berookt, iriserend, de aderen lichtgroen; een hoornvlekje in de groote cel en een donker veegje onder de spits van den cuneus. Pooten slank, groen; een zwart vlekje aan de basis der achterscheenen, die met grijze stekeltjes bezet en aan de spits bruin zijn; achter-tarsen donkerbruin.

Deze soort is vrij gemeen en in de meeste provinciën gevangen; zij wordt in de maanden Julij en Aug. aangetroffen. Een Friesch voorwerp, gevangen door Mr. H. Albarda in Aug. te Leeuwarden, heeft aan de onderzijde van het 1^e lid der sprieten een doorlopend zwart streepje en mist het zwart op de schouders, waardoor een overgang verkregen wordt tot *Lygus stricornis* Kirschbaum.

39. *Lygus contaminatus* Fall.

Plaat 4, fig. 7.

Fall. *Hem. Suec.* I, p. 79, 5. — Hahn, *W. Ins.* I, p. 151, Pl. 23, f. 76. — Meyer, *Rh. d. Schw.* p. 45, n°. 1. — Flor, *Rh. Livl.* I, p. 528. — Douglas and Scott, *Brit. Hem.* p. 461.

Lengte 5 of 5,5 mm. — Langwerpig ovaal, niet zoo slank als de voorgaande, geelgroen of groengeel, uiterst fijn wit behaard. Kop bijna verticaal en dus van boven gezien naauwelijks driehoekig, weinig bol, glad en glanzig met scherpen achterrand. Oogen uitpuilend, eenigzins naar achter gebogen, grijs. Sprieten iets *korter dan het ligchaam*, slank, bruinachtig geel; het laatste derde van lid 2 met 3 en 4 bruin. Borststuk vrij bol, niet zeer lang, maar naar achteren sterk oplopend, sterk gestippeld met den achterrand naar buiten uitgebogen en bijna geen dwarsgleuf voor het midden. Schildje voorbij de helft eenigermate dwars gerimpeld. Dekschilden fijner gestippeld dan het borststuk met *eene halfronde bruine vlek op het midden van den achterrand van het corium*; cuneus ongestippeld en geler. Membraan bruinachtig betint met gele aderen; eene donkere vlek binnen de cellen aan hare spits en twee anderen aan den buitenrand. Pooten groenachtig geel, de dijen aan de spits soms met bruine ringen; de achterscheenen met bruine stekeltjes; het laatste lid der tarsen zwart, even als de spits van den zuiger.

Flor noemt deze soort eene verscheidenheid van *Limbatus* Fallen, 't geen echter Fieber niet aanneemt. *Limbatus* is hier te lande nog niet aangetroffen.

Deze zeldzame soort werd in Junij bij Zeist door Mr. H. W. de Graaf gevangen, in de omstreken van Utrecht door Dr. van Hasselt en den 24sten Junij in de duinen door Dr. Piaget. De heer van der Wulp ving te Empe op 't eind van Julij een exemplaar bijna zonder bruine vlek en met hooggele pooten.

40. *Lygus pabulinus* L.

Linn. S. N. II, p. 727, 83. — Fabr. S. Rh. 254, 5. — Hahn, W. Ins. I. p. 148, tab. 23, f. 74. — Meyer, Rh. Schw. p. 48, n°. 7, tab. 1, f. 3.

Lengte 5,5 mm. — Langwerpig ovaal, bleekgroen (na den dood vuilgeel) met witte haartjes bezet, *herkenbaar aan de*

zwarte tarsen. Kop sterk neergebogen, niet zeer bol, van boven gezien breed driehoekig, zonder scherpen achterrand. Oogen op zijde gezien niervormig, zwart. Sprieten ietwat langer dan het ligchaam, slank, groen of groenachtig geel; het laatste derde deel van lid 2 met 3 en 4 bruin. Zuiger groen met zwarte spits, tot de achterheupen reikend. Borststuk aan den achterrand bijna $1\frac{1}{2}$ maal breeder dan de lengte, naar achteren oplopend, zeer bol, flauw bestippeld. Corium met de dekschilden van eene kleur; membraan berookt met groene aderen. Pooten groen met zwarte tarsen.

Deze soort werd eenmaal in menigte door den heer de Graaf in Julij op distels bij Katwijk gevonden; een enkel exemplaar vond de heer van der Wulp in Julij bij den Haag. Ook vond de heer Six haar bij Utrecht en de heer van Medenbach de Rooy bij Arnhem, eindelijk de heer Ritzema Bos op helmplanten op Ameland.

41. *Lygus nassatus* F.

Fabr. *S. Rh.* 236, 167. — Fall. *Hem. Suec.* I, p. 80, 7. — Hahn, *W. Ins.* I, p. 149, Pl. 23, f. 75 (*Icterocephalus*) et p. 153, Pl. 24, f. 78. — Flor, *Rh. Livl.* I, p. 618. — Kirschb. *Caps.* p. 78. — Dougl. and Scott, *Brit. Hem.* p. 337, Pl. 11, f. 3.

Lengte 5,5 mm. — Zeer sterk gelijkend op de vorige soort, doch daarvan onderscheiden door de duidelijke witte beharing langs den rand der dekschilden en de lichtere kleur der tarsen. Na den dood zijn gewoonlijk de kop, de voorhelft van het borststuk en de zoom der dekschilden met de pooten stroogeel, welke deelen in het leven lichtgroen zijn. De achterrand van den kop is ietwat scherp en verheft zich als een zoompje. Oogen niet aan de binnenzijde ingebogen, zwart. Sprieten korter dan het ligchaam, bruinachtig geel, voorbij de helft bruin. Borststuk sterk wit behaard, gelijk mede het schildje en de dekschilden.

Membraan naauwelijks berookt, met groene aderen. Pooten groen of geel; de scheenen met witte doorntjes; alleen het laatste lid der tarsen bruin of zwart.

Bij Driebergen door den heer Six en op Walcheren door den heer Gerth van Wijk gevangen; zeldzaam.

42. *Lygus chlorizans* Fall.

Plaat 4, fig. 8.

Fall. *Hem. Suec.* I, p. 82, 10. — Panz. *Fn. Germ.* 18, 21. — Meyer, *Rh. d. Schw.* p. 76, tab. 4, f. 4. — Flor, *Rh. Livl.* I, p. 551. — Dougl. and Scott, *Brit. Hem.* p. 383, Pl. 12, f. 7.

Lengte 4 mm. — Zeer langwerpig, plat van boven, herkenbaar aan het bijzonder korte borststuk; groenachtig geel of lichtgroen, met uiterst fijne witte haartjes bekleed. Kop van boven gezien vijfhoekig, achter de naar voren gerigte grijze oogen nog eenigzins in den vorm van een dikken nek uitgezet. Sprieten zoo lang als het ligchaam, slank, geel; het 1^e lid met een zwart streepje aan de onderzijde, het 2^e met smalle zwarte basis. Zuiger met zwarte spits, reikt voorbij de achterheupen. Borststuk korter dan het schildje, aan den achterrandsrand ingebogen en naar achteren oplopend, met vrij scherpe zijkant. Schildje groot, sterker gekleurd dan het borststuk, met eene dwarsplooi voor het midden. Dekschilden dun en doorschijnend met groote groene vlekken bezaaid; de buitenzijde en spits van het doorschijnende corium helder groen. Membraan wit, iriserend met eene groote groene vlek over het beneden-gedeelte der cellen. Pooten lang en dun, geel met gele stekeltjes.

Van deze zeldzame soort ving de heer Gerth van Wijk exemplaren bij Middelburg.

43. *Lygus flavosparsus* Sahlb.

Kirschb. *Rh. Wiesb.* 89, 120. — Flor, *Rh. Livl.* I, p. 582.

Lengte 2,7 mm. — Langwerpig, licht appelgroen met

korte zwarte en witte haartjes bezet. Kop breed driehoekig met uitpuilende grijze oogen. Sprieten $\frac{3}{4}$ der lengte van het ligchaam, geel, het 1^e en laatste lid bruinachtig. Borststuk 2 maal zoo breed als lang, naar achteren oplopend, met eene bogtige gleuf voor het midden; het gedeelte daarachter met witte vlekjes bezet. Schildje met eene dergelijke, doch regte gleuf voor het midden. Dekschilden met den cuneus, even als de thoraxhelft met witte vlekjes besprenkeld, die zeer dik wit behaard zijn. Membraan doorschijnend met groene vlekken over de cellen. Pooten lang en slank met witte doorntjes; het laatste lid der tarsen bruin.

Van deze soort is mij een voorwerp bekend, door Dr. Piaget den 23sten Junij 1869 in den tuin der Rotterdamsche Diergaarde gevangen. Volgens Flor leeft zij op *Atriplex* en *Chenopodium*.

44. *Lygus molliculus* Fall.

Plaat 4, fig. 9.

Fall. *Hem. Suec.* I. p. 82, 12. — Herr. Sch. W. *Ins.* IV, p. 32, Pl. 191, f. 589. — Flor, *Rh. Livl.* I. p. 611?

Lengte bijna 6 mm. ¹⁾ — Langwerpig, grijsachtig groen met zwarte haartjes vrij dik bekleed. Kop klein, scherp driehoekig, glad, helder groen. Oogen sterk uitpuilend, grof van facetten, grijs. Sprieten over de helft van het ligchaam reikend, vrij grof, grauwegeel, naar de spits donkerder, het 2^e lid zeer kort doch dik behaard, aan de spits bruin. Zuiger groen met bruine punt, reikt tot de achterheupen. Borststuk vrij kort en aan den achterrand zeer breed, sterk oplopend en sterk behaard. Schildje met eene regte dwarsgleuf voor het midden, groen. Dekschilden grijszer van tint, met 2 lichtere langsstrepen, de voorrand van corium en cuneus fijn zwart; de beharing daar dikker. Membraan donker grauw met witte aderen en 2 lichte vlekjes, een in het midden, het andere van daar naar den buitenrand

1) Flor geeft slechts 4 mm. op, doch noemt ook de beharing wit, zoodat het twijfelachtig is of hij wel dezelfde soort beschreven heeft.

lopend. Onderzijde groen, schier onbehaard. Pooten grijsachtig groen, lang, met donkere tarsen en de achterhelft der achterdijen grauw.

De heer Six vond deze soort vrij gemeen op heideplanten bij Driebergen. Flor zegt dat zij op *Tanacetum* voorkomt, 't geen het vermoeden versterkt dat hij eene andere soort voor zich had.

45. *Lygus Tanaceti* Fall.

Fall. *Hem. Suec.* I, p. 83, 13. — Germ. *Faun. Germ.* 16, f. 15. — Herr. Sch. W. *Ins.* III. p. 85, Pl. 101, f. 309. — Flor, *Rh. Livl.* I. p. 610. — Dougl. and Scott, *Brit. Hem.* p. 394.

Lengte 4 mm. — Langwerpig, grasgroen of geel, met zwarte haartjes dun bezet. Kop vrij groot en breed, tamelijk bol, niet zeer gebogen, glad. Oogen bol, uitpuilend, grijs. Sprieten bijna zoo lang als het lijf, slank, grauwegeel, naar het einde bruiner wordend, lid 2 onbehaard. Borststuk kort en breed, met den achterrand regt en eene dwarsgleuf voor het midden. Schildje met eene vrij diepe dergelijke dwarsgleuf en glad voorbij het midden. Dekschilden alleen aan de basis sterk behaard, verder de beharing bijna microscopisch; de cuneus steeds helder geel. Membraan donker gekleurd met sterke regenboogkleuren, naar de spits toe lichter, hare aderen geel. Pooten geel, met fijne zwarte haartjes en zwarte stekeltjes; het laatste lid der tarsen bruin of zwart.

De heer G. A. Six ving vele voorwerpen dezer soort, die bepaald geel waren en iets langer dan 4 mm., bij de Bildt op *Tanacetum*, ik ving een groen voorwerp, dat kleiner was, den 30sten Augustus aan de Rhedersteeg. Zou dit laatste ook misschien tot eene andere soort behooren?

46. *Lygus decolor* Fall.

Plaat 5, fig. 1.

Fall. *Hem. Suec.* I. p. 123, 16. — Hahn, W. *Ins.* I. p. 10, Pl. 1, f. 4 (?) — Meyer, *Rh. d. Schw.* p. 86, n°. 68. — Flor, *Rh. Livl.* I. p. 555. — Dougl. and Scott, *Brit. Hem.* p. 393, Pl. 13, f. 2.

Lengte 3,5 mm. — Langwerpig, vuil grauwegeel en grijs, met zeer fijne zilverkleurige haartjes spaarzaam bekleed. Kop van boven gezien vijfhoekig, weinig neergebogen, tamelijk groot, onbehaard, grauwegeel met bolle grijze oogen. Sprieten iets korter dan het ligchaam, niet zeer slank, eer grof te noemen, grauwegeel met fijne zwarte bandjes aan het eind van lid 1 en 2. Borststuk kort en breed met afgeronde achterhoeken en den achterrandsrand gegolfd; niet ver van den voorrand eene gegolfde dwarsgleuf; het daarvoor liggend gedeelte eenigzins knobbelig en geel, het daarachter liggend gelijkmatig oplopend en grijs. Schildje groot, driehoekig, met eene dwarsgleuf, die in het midden afgebroken is, voor het midden; het voorste deel iets geler dan het achterste. Dekschilden grijs met eene flauwe gele tint helderder aan den buitenrand, ietwat doorschijnend, vooral op den cuneus. Membraan doorschijnend grijs. Pooten grauwachtig geel, slank met de uiterste spits der scheenen en de tarsen donkerbruin.

Twee voorwerpen dezer soort ving de heer Six in Julij te Driebergen; ook Dr. Piaget bemagtigde er eenige exemplaren van te Maarsbergen.

47. *Lygus albidus* Hahn.

Hahn, *W. Ins.* II. p. 77, tab. 53, f. 162. — Fieber, *Hem. Eur.* p. 318.

Lengte 5 mm. — Langwerpig, vrij plat, schier onbehaard. Kop vrij lang vooruitstekend, weinig neergebogen, vaal met 2 bruine streepjes van de spits af langs den binnenrand der oogen tot in den nek loopend. Sprieten vaalwit, voorbij de helft bruin, langer dan de helft van het ligchaam, het 1^e lid langer dan de kop. Oogen vrij klein, doch bol uitstekend, zwart. Zuiger met de 3 laatste leden bruin. Borststuk breed van voren, $1\frac{1}{2}$ maal langer dan aldaar breed, weinig oplopend, vaal met 2 naar achter uit elkander loopende smalle bruine strepen langs de zijden. Schildje groot en vaal. Dekschilden vaal met het middengedeelte min of meer

bruin betint; cuneus wit, membraan doorschijnend met eene bruine randvlek. Pooten tamelijk dik, vaal. Onderzijde bij den man roodachtig op den buik, bruin op de borst, bij het wijfje geheel wit.

Deze soort ving de heer Heylaerts in Julij in het Liesbosch bij Breda, en ik in Julij aan den duinkant bij 's Gravenhage.

48. *Lygus nubilus* H. Sch.

Plaat 5, fig. 2.

Herr. Sch. in *Panzer's Fauna Germ.* 135, 9. — Meyer, *Rhyn. d. Schw.* p. 89, 73. — Dougl. and Sc. *Brit. Hem.* p. 382, Pl. 12, f. 6.

Lengte 2,5 mm. — Langwerpig, smal, bijna onzichtbaar geel behaard, geelachtig groen, na den dood hooggeel. Kop vrij lang, aan den voorkant stomp toegerond, met de oogen eenigzins van den voorrand van het borststuk verwijderd; deze klein en weinig uitpuilend, bruin. Daarachter een klein en zeer fijn zwart streepje in den nek. Sprieten ver over de helft van het lijf heen strekkend, niet zeer slank, geel met het eerste lid zwart. Borststuk $1\frac{1}{2}$ maal langer dan de kop, met den achterrandsrand eenigzins ingebogen; eene gegolfde dwarsgleuf voor het midden. Schildje vrij groot, bijna zoo lang als het borststuk. Dekschilden van gelijke kleur met den cuneus; membraan doorschijnend met een gegolfd rookkleurig dwarsstreepje; de aderen bruinachtig. Pooten slank en geheel groengeel.

Deze zeldzame soort werd tot nog toe uitsluitend in de omstreken van Utrecht aangetroffen, door den heer Six.

49. *Lygus Ericetorum* Fall.

Fall. *Hem. Suec.* I, p. 105, 55. — Kirschb. *Caps.* p. 90, 122. — Flor, *Rh. Livl.* I, p. 587.

Lengte bijna 5 mm. — Langwerpig ovaal, groen, na den dood geelachtig wordende, zwart behaard. Kop niet zeer groot, sterk voorover gebogen, breed met vooruitstekenden clypeus. Oogen zeer bol, bruin. Sprieten veel

langer dan de helft van het lijf, slank, geel, met de 2 laatste leden bruin, het 1^e korter dan de kop. Zuiger geel met bruine spits, voorbij de achterheupen reikend. Borststuk kort en breed, met eene dwarsgleuf voor het midden. Schildje tamelijk klein. Dekschilden *groen met gelen cuneus* en berookte membraan. Pooten lang en slank, bruinachtig groen, met fijne zwarte stekeltjes aan de dijen, wier uiteinden bruin zijn; tarsen bruingrauw met het laatste lid zwart.

Ik twijfel aan de zuiverheid der bestemming van deze soort, aangezien het eenige voorwerp waarnaar de beschrijving genomen is, niet in allen deele stemt met Flor's beschrijving, tamelijk goed met Fallen's korte beschrijving van *Prasinus* en grooter is niet alleen dan de opgave van Flor, maar ook dan voorwerpen van *Ericetorum* uit Zwitserland, bestemd door Meyer-Dür. Het genoemde voorwerp, door den heer Six bij Utrecht gevangen, staat in de *Eerste naamlijst* vermeld onder den naam *Prasinus* Hahn (verg. zijne figuur 233), doch deze opgaaf is in het vervolg dier lijst veranderd in *Ericetorum* Fall. (zie bl. 75) op grond van het verschil in kleur tusschen dekschilden en cuneus. Op dienzelfden grond ben ik nu bij die meening gebleven, doch mag niet nalaten te doen opmerken dat:

- 1°. de kop volgens Flor grooter moet zijn;
- 2°. de sprieten langer;
- 3°. het schildje met de basis door de dwarsgleuf niet ver van het midden afgescheiden, 't geen bij dit voorwerp niet het geval is, daar de dwarsgleuf bijna onder den achterrand van het borststuk staat.

50. *Lygus Paykullii* 1) Fall.

Plaat 5, fig. 3.

Fall. *Hem. Suec.* I, p. 106, 57. — Herr. Sch. *Nomencl.* p. 50 (*Maculipennis*). — Meyer, *Rhynch. d. Schw.* p. 81, tab. V, f. 1. — Dougl. and Scott. *Hem. Brit.* p. 388.

1) Deze naam wordt door Fieber willekeurig veranderd in *Paykuli* en zal dus helaas! wel zoo verminkt tot de nakomelingschap overgaan.

Lengte 3 mm. — Langwerpig, vrij glanzig, geelachtig groen, met zwarte haartjes bezet, die bij zeer gave, pas vervelde exemplaren in bundeltjes bijeen staan en dus vlekjes vormen. Kop zoo lang als breed, van boven gezien vijfhoekig, tamelijk spits toeloozend. Oogen vrij klein, doch sterk uitpuilend, grijs of zwart, bij gedroogde voorwerpen soms wit. Sprieten $\frac{3}{4}$ der lengte van het lijf, niet zeer slank, groen, naar de spits toe bruinachtig; het einde van lid 1 en de basis van lid 2 donkerder, soms zwart. Borststuk aan den achterrand $1\frac{1}{2}$ maal zoo breed als de lengte bedraagt, met een dwarsgleufje dicht bij den voorrand, zeer weinig naar achteren oplopend, in het midden groener dan aan de randen. Schildje tamelijk klein, met eene gebogen dwarsgleuf voor het midden en dikwijls met een donkergroen langsstreepje over het midden. Dekschilden lichter en glanziger dan het borststuk; cuneus met een lichter naad afgescheiden van het corium, doch van dezelfde kleur. Membraan grijs of zwart met witte aderen en een wit dwarsbandje, dat zich naar den buitenrand toe in twee armen verdeelt, die aan den buitenrand een langwerpig donker zwart vlekje omvatten. Pooten olijfgroen, niet behaard en zonder stekeltjes; de achterkniën en de spitsen der tarsen donkerder.

In Junij en Julij vindt men deze soort op de duinen; op de strandreep is zij bij Scheveningen op bepaalde plekken zeer gemeen.

51. *Lygus Caricis* Fall.

Plaat 5, fig. 4 en 4a.

Fall. *Hem. Suec.* I. p. 123, 15. — Hahn, *W. Ins.* II, p. 100, tab. 60, f. 184. — Flor, *Rh. Livl.* I. p. 623. — Meyer, *Rh. d. Schw.* p. 112, 105 ♀ (*Rufifrons*).

Lengte 4 mm. — Langwerpig, onbehaard, glanzig zwart. Kop van boven gezien vijfhoekig, de spits aan den clypeus zeer weinig gebogen, zeer glanzig. Oogen zeer groot en bol uitpuilend, roodbruin. Sprieten bijna de lengte van het

ligchaam halende, met de 2 eerste leedjes vrij grof, donker zwart; de beide volgenden wit of geelachtig, slank, het 2^e lid meer dan 3 maal langer dan het eerste. Zuiger vaal met het 4^e lid dik en blinkend zwart. Borststuk van voren veel smaller dan de kop met de oogen, met ingebogen zijden naar achteren breed uitlopend en met den achterrandsrand mede ingebogen, zoodat de zijhoeken vrij sterk uitpuilen, glanzig zwart. Schildje zwart met eene dwarsgleuf voor het midden. Dekschilden veel langer dan het achterlijf, bruin, aan de basis met zwarten zijrand, met den cuneus bleek aan het bovengedeelte en daaronder eene inkeeping in den rand voor de membraan. Deze donker berookt met eene posthoornvormige lichte vlek langs den buitenrand. Pooten lang en slank, bruingeelachtig met witte heupen en apophysen.

Zoodanig zijn de mannetjes, waarvan er eenigen in Nederland gevangen zijn; de wijfjes die zich tot heden aan onze onderzoekingen hebben weten te onttrekken, zijn volgens de beschrijvingen der aangehaalde schrijvers zeer verschillend. Haar kop is veel grooter en bruinrood van kleur, hare sprieten roodgeel of helder geel, haar borststuk aan den achterrandsrand smaller en hare dekschilden half zoo lang, zonder clavi, cuneus en membraan, zwart; terwijl de vleugels ontbreken.

Mannetjes kwamen voor bij den Haag in Julij en October.

51. *Lygus pulicarius* Fall.

Fall. *Hem.* S. I, p. 113, 71. — Burm. *Handb.* II, 277. — Hahn, W. *Ins.* I. p. 117, t. 18. f. 62. — Flor, *Rh. Livl.* I, p. 600. — Meyer, *Rh. d. Schw.* p. 110, n°. 102. — Dougl. and Scott, *Brit. Hem.* p. 427. Pl. 14, f. 1.

Lengte 2,7 mm. — Langwerpig ovaal, zwart met matten glans, uiterst fijn witachtig behaard. Kop sterk neergebogen met scherpen schedelrand. Sprieten iets korter dan het lijf, slank; het 1^e lid zwart, het 2^e zwart met gele spits of

bruinachtig geel, 3 en 4 geel. Borststuk tweemaal breeder dan lang, weinig bol en naauwelijks naar achteren oplopend, niet sterk versmald naar den voorrand; zonder gleuf in of voor het midden. Dekschilden goed ontwikkeld met bijna even zwarte membraan. Pooten met dikke achterdijen, kort, zwart of bruin aan heupen en dijen; kniën, scheenen en 2 voorste tarsenleedjes geel; de scheenen met zwarte vlekken in langsrijen en op ieder vlekje een zwart stekeltje. Laatste lid der tarsen zwart.

Deze soort, welke door middel van hare dikke achterdijen springen kan, werd door den heer G. A. Six in tamelijke hoeveelheid op heigronde bij de Bildt (Utrecht) aangetroffen; in 1875 vond hij ook een voorwerp bij den Haag.

52. *Lygus Arbustorum* F.

Plaat 5, fig. 5.

Fabr. *S. R.* 238, 174. — Fall. *Hem. S.* I. p. 104, 52. — Hahn, *W. Ins.* II. p. 138. Pl. 72 f. 225. — Herr. Sch. *id. op.* III, p. 80, Pl. 99, f. 300. — Flor, *Rh. Livl.* I p. 602. — Dougl. and Scott, *Brit. Hem.* p. 402, Pl. 13, f. 5.

Lengte 3,5 mm. — Langwerpig, zeer donker bruin, vetachtig glanzig, met fijne zwarte haartjes schraal bezet. Kop klein, scherp driehoekig, een weinig bol, bepaald zwart. Zuiger slank, bruin, tot de achterheupen reikend. Sprieten $\frac{3}{4}$ der lengte van het ligchaam lang, slank, het 1^e en 2^e lid zwart, de beide anderen vuilgeel. Oogen rond, zeer bol uitstekende, in 't leven rood, na den dood bruin. Borststuk kort, van voren vrij smal, naar achteren sterk verbreed, weinig oplopend met een gegolfd dwarsgleufje voor het midden, donker pekbruin. Schildje met eene regte dwarsgleuf voor het midden, donker pekbruin. Dekschilden gewoonlijk lichter van tint, somwijlen met metaalglans; membraan bijna van dezelfde tint met een driehoekig zuiver wit vlekje onder de spits van den cuneus. Pooten lang en slank, doch met vrij breede, zijdelings platte achterdijen, grauwegeel; de dijen zijn aan de basis of aan de bovenzijde

zwart; de scheenen hebben smalle zwarte bandjes of grove stippels, waaruit zwarte stekeltjes oprijzen; de tarsen zijn grauwegeel met zwarte einden, de achtertarsen soms geheel zwart.

Van deze soort werden voorwerpen gevangen door de heeren Piaget (Velzen in Junij) en Six (Driebergen).

54. *Lygus brunnipennis* Meyer.

Meyer, *Rh. d. Schw.* p. 66. Pl. 3, f. 3.

Lengte bijna 4 mm. — Gedaante geheel gelijk aan *Arbustorum*, doch verschillend in kleur en niet dien vetachtigen glans vertoonend, ook bepaaldelijk langer. De kop is zwart met een geel vlekje op den schedel. Sprieten en zuiger als bij *Arbustorum*. Borststuk, schildje en dekschilden geheel onbehaard, vuil bruin- of grauwegeel met den cuneus okergeel, de membraan donker met een driehoekig wit vlekje. De pooten veel lichter geel dan bij de vorige soort, doch met dezelfde zwarte versierselen.

De tijd zal leeren of n°. 53 en 54 bijeen behooren, voor als nog scheid ik hen liever als twee zelfstandige soorten af, ofschoon mijn gevoelen meer rust op empirischen dan wel wetenschappelijken grond. *Brunnipennis* is overigens ten onzent veel algemeener dan de vorige soort, en werd gevangen aan de Plassen bij Rotterdam door den heer Snellen, te Jaffa bij Rotterdam door Dr. Piaget, bij Utrecht door den heer Six, bij Naaldwijk in Aug. door mij, en bij 's Gravenhage in Julij en Aug. door den heer van der Wulp en anderen. Het is deze soort, die in de Naamlijst vermeld staat als *Betuleti* Fall.

55. *Lygus variabilis* Fall.

Fallen, *Hem. S. I.*, p. 98, 43. — Hahn, *W. Ins.* II. p. 137, tab. 72, f. 224. — Meyer, *Rh. Schw.* p. 68, n°. 38, tab. 3, f. 4. — Flor, *Rh. Livl.* I. p. 592.

Lengte omstreeks 3 mm. — Langwerpig, kop en thorax zwart met fijne goudgele haartjes bezet, die ligt afvallen,

dekschilden licht of donkerbruin. Kop klein, driehoekig, sterk neergebogen, bol op het voorhoofd. Oogen bol, doch niet zeer groot, bruin. Sprietten langer dan de helft van het lijf, vuilwit, het 2^e lid zoo lang als 3 + 4, soms aan de onderzijde naar het midden bruinachtig. Zuiger haarfijn, geel met bruine spits, reikend tot de achterheupen. Borststuk bijna dubbel zoo breed als lang, sterk gebogen, nog al convex, glanzig onder de goudgele haartjes. Schildje met een flauw dwarsgleufje achter den voorrand, zwart of donkerbruin. Dekschilden licht of donkerbruin, ook wel aan de basis licht, naar achter donker; de cuneus door een licht streepje van het corium afgescheiden, zijne randen met purperen tint; membraan donker met een driehoekig wit vlekje onder de spits van den cuneus, een ander in de groote cel en een gebogen veegje daaronder. Pooten vrij krachtig, met dikke achterdijen, doch de scheenen zeer slank; heupen zwart of bruin, dijen zwart, of bruin of rood, scheenen wit met zwarte spits en zwarte vlekjes, waaruit zwarte stekeltjes oprijzen. Tarsen wit met de uiterste spits en de klauwtjes zwart.

Mr. H. W. de Graaf trof deze soort in Julij bij Zeist aan; ook werd zij door den heer Six niet zelden bij Driebergen op bloemen gevonden. Dr. Piaget zag haar in groote menigte aan de Oude plas bij Rotterdam, de heer Ritsema ving haar in Junij bij Velp en de heer Heylaerts noemt haar gemeen in het Valkenberg te Breda. Ik ving haar in Junij bij den Haag.

56. *Lygus varians* Meyer (H. Sch.).

Plaat 5, fig. 6.

Herr. Sch. W. *Ins.* VI, p. 45, Pl. 195, f. 603. — Meyer, *Rh. d. Schw.* p. 69, n°. 39.

Lengte bijna 4 mm. — Gelijk aan den vorigen, doch iets slanker en grooter, steeds geel gekleurd, soms zeer licht. De beharing is wit. Even als bij de vorige soort is er een licht dwarsbandje voor den cuneus, doch deze is bruin-

achtig oranje. De sprieten zijn wit, naar het einde eenigzins donker; de pooten zijn geel met witte scheenen en tarsen; de scheenen hebben de zwarte stekeltjes uit de zwarte stipjes ontspringende, even als bij *Variabilis*.

In hoeverre dit eene afzonderlijke en goede soort is, zullen latere onderzoekingen moeten uitmaken. Flor kende haar niet en Fieber neemt haar niet op in zijne Europeesche Hemiptera.

Bij Utrecht gevonden door den heer Six; door mij in Junij bij den Haag.

57. *Lygus viridulus* Fall.

Fall. *Hem.* S. I, p. 105, 54. — Hahn, *W. Ins.* II. p. 136, Pl. 72, f. 221. — Meyer, *Rh. d. Schw.* p. 77, n°. 51. — Flor, *Rh. Livl.* I. p. 595. — Douglas and Sc. *Brit. Hem.* p. 401.

Lengte bijna 3 mm. — Langwerpig groen of groengeel (na den dood meestal geel), met de bovenzijde fijn en schraal zwart behaard. Kop klein, driehoekig, vrij sterk neergebogen en bol. Oogen rond, bol, grijs. Sprieten ter lengte van $\frac{2}{3}$ van het ligchaam, slank, lichtgroen of geel; het 1^e lid met 2 smalle zwarte bandjes, het 2^e aan basis en spits bruin. Borststuk kort en breed, vrij convex, glanzig met een zeer flauw gegolfd dwarsgleufje. Schildje vrij groot, met eene regte dwarsgleuf voor de basis. Dekschilden lang; corium en cuneus als aaneengesmolten. Membraan rookkleurig, iriserend, met onduidelijke geelachtige aderen, een licht vlekje onder de spits van den cuneus en daaraan hangend een fijn donkergrijs streepje; nog een ander donker streepje langs de gebogen ader der groote cel. Pooten groen of geel, de dijen en scheenen met zwarte stippeltjes en de laatsten mede met zwarte stekeltjes; tarsen bruinachtig, het laatste lid zwart met lange klauwtjes.

Door den heer Six bij Utrecht en ook door mij op het eind van Junij aldaar gevangen, door Dr. Piaget, in Julij bij Wassenaar.

58. *Lygus roseus* F.

Fabr. *S. Rh.* 238, 178. — Fall. *Hem. S. I*, p. 101, 47. — Herr. Sch. *W. Ins.* III, p. 71, t. 96, f. 287. — Flor, *Rh. Livl.* I. p. 591.

Lengte 3 mm. — Langwerpig ovaal, geel of vaalrood, met witte haartjes bekleed. Kop tamelijk groot, driehoekig, sterk neergebogen. Oogen rond, zeer uitpuilend, donkerbruin of zwart. Sprieten slank, licht rood of geel, aan het eind bruin. Borststuk aan den achterrand tweemaal breeder dan lang, voor ook tamelijk breed, met een gegolf dwarsgroefje voor het midden. Schildje donkerder naar de spits dan aan de basis. Dekschilden mede naar achteren iets donkerder, met den cuneus van dezelfde kleur als het einde van het corium, doch aan zijn basis daarvan afgescheiden door een lichter dwarsbandje. Membraan eenigzins bewolkt, vooral donkerder in de cellen, daarentegen doorschijnend licht tegen den cuneus aan. Pooten matig lang, doch stevig, de achterdijen plat en breed, de achterscheenen lang; zij zijn roodachtig geel van kleur, de dijen soms donkerder, de scheenen met rijen zwarte stippeltjes, waaruit zwarte stekeltjes voortkomen, de tarsen zwart aan de spits.

Deze soort en hare variëteit *Signatipes* (zie Herr. Sch. *Nomenclator* p. 49) werd door den heer Six bij Driebergen aangetroffen in Junij; ook de heer Piaget vond eenige exemplaren.

59. *Lygus saltitans* Fall.

Plaat 5, fig. 7.

Fall. *Hem. S.* p. 114, 72. — Burm. *Handb.* II, p. 278, n°. 5 (*Saltians*). — Flor, *Rh. Livl.* I, p. 603. — Dougl. and Scott, *Brit. Hem.* p. 428¹⁾.

Lengte 2 mm. — Kort, breed en gedrongen van vorm,

1) De afbeelding bij Douglas and Scott durf ik niet aanhalen, daar zij op mijne exemplaren niet gelijk. De beschrijving bij Fieber (*Eur. Hem.* p. 311) is in de allerhoogste mate onduidelijk.

in het klein wel wat gelijkende op het wijfje van *Mutabilis*, met korte dekschilden zonder membraan. De kop is zeer breed driehoekig, stomp toegerond van voren, glanzig zwart, met een gebogen grauw dwarsbandje op het achterhoofd. Oogen groot, rond, uitpuilend, bruin. Sprieten ter lengte van het halve ligchaam, niet zeer slank (vooral zijn de beide laatste leedjes dik naar gelang van 't geen wij bij de laatste soorten zagen), zwart, aan het einde grijsachtig. Zuiger bruin, reikend tot de achterheupen. Borststuk schier niet langer dan de kop en zelfs aan den achterrandsrand niet breeder dan deze met de oogen, van voren naar achteren zeer weinig verbreed, zonder knobbeltjes of dwarsgleuf, glanzig zwart, doch naar achteren bestippeld. Schildje zwart met een bruinen gloed, tamelijk klein. Dekschilden bij onze voorwerpen zeer kort, zonder afgescheiden clavus, zonder membraan en eigenlijk ook zonder cuneus, doch aldaar naar beneden gebogen; hun achterrandsrand is rond. Zij zijn in het midden bruinachtig zwart, met een bruinen gloed, aan de basis breed, aan den buitenrand smal lichtgrijs; ter plaatse waar men den cuneus verwacht, staat in dit grijs een rond zwart vlekje. Achterlijf glanzig zwart. Pooten met zeer dikke en breede achterdijen, tot aan de knie bruin-zwart, verder vuil bruinachtig geel, de scheenen met zwarte stekeltjes, de tarsen met het laatste lid en de klauwtjes zwart.

Van deze merkwaardige soort ving de heer C. Ritsema Cz. op het eiland Vlieland den 31sten Mei 1873 drie exemplaren op zandgrond. Gelijk de naam aanduidt en de dikke achterdijen doen vermoeden, maken deze dieren kleine sprongetjes, als zij verontrust worden.

Gen. 14. DICYPHUS Fieb.

Dit geslacht is voornamelijk gekenmerkt door de lengte van den kop achter de oogen. De kop is sterk gebogen,

bijna hoekig, zoodat het aangezigt verticaal staat en de schedel horizontaal; van boven gezien is het gedeelte achter de oogen, de hals als ik het zoo noemen mag, langer dan het voorste gedeelte. De sprieten zijn niet bijzonder lang, doch slank, het 1^e lid korter dan de kop, het 2^e 2½ maal langer dan het eerste. Het borststuk is vrij lang en smal en wordt door eene groef in 2 deelen verdeeld, waarvan het eerste twee kleine knobbeltjes draagt, waarvoor nog een smal ringetje gezien wordt. De dekschilden zeer lang en vliezig met lange membraan; zij zijn echter niet altijd volkomen ontwikkeld. Achterlijf vrij lang en slank. Pooten zeer lang en mager, zelfs aan de achterdijen.

De naam van dit genus, beteekenende *dubbel-bogchel*, is al zeer zonderling gekozen en weinig eigenaardig, want men moet van eene goede loupe voorzien zijn om iets van de twee knobbeltjes, die met de bogchels bedoeld worden, te kunnen waarnemen.

Er zijn slechts 2 soorten bekend, die gemakkelijk van elkander onderscheiden worden, door het kenmerk dat bij de eene (*Errans*) de cuneus en zijne basis-rand drie zwarte vlekjes vertoonen, bij de andere (*Pallidus*) niet.

1. *Dic. errans* Wolff.

Plaat 5, fig. 8.

Wolff, *Ic. Cim.* p. 161. tab. 16, f. 155. — Fall. *Hem. S.* I, 125, 19 (*Collaris*). — Hahn, *W. Ins.* II, p. 121, tab. 66, fig. 203. — Flor, *Rh. Livl.* I. p. 483. — Dougl. and Scott, *Hem. Brit.* p. 379, tab. 12, f. 4.

Lengte 5 mm. — Lang, gerekt, zeer spaarzaam behaard, zwart aan kop en onderzijde, grijs of lichtgrauw aan de bovenzijde. Kop smal, doch tamelijk lang, glanzig zwart met 2 witte strepen langs de oogen, of wel grauw met diezelfde witte strepen en voorts zwart: het naar beneden gebogen aangezigt, een V-vormig teeken tusschen de oogen en twee langsstrepen in de zijden van den hals. Oogen bol

uitstaande, naar beneden eivormig verlengd, donkerbruin. Zuiger schier niet tegen de keel en borst aangebogen, zeer licht grauw, tot voorbij de achterheupen reikend. Sprieten $\frac{3}{4}$ der lengte van het lijf bedragend, slank, uiterst fijn behaard; het 1^e lid veel korter dan de kop, bruin met zwarte basis en witte spits; 2^e lid aan basis en uiteinde zwart, in het midden grauw; 3^e donkergrijs met witte basis, 4^e grijs. Bij sommige voorwerpen zijn de sprieten in het geheel donkerder. Borststuk van vorm als in de beschrijving van het genus opgegeven, doch met den achterrand sterk naar voren ingebogen, onder glanzig zwart, boven geheel grauw of wel zwart met eene grauwege langsstreep in het midden. Schildje donkergrijs of lichtgrauw met eene rechte dwarsgleuf even voor het midden. Dekschilden doorschijnend, vliezig met den clavus minder doorschijnend, grauw; het corium met rijen van licht of donkerbruine stipjes, waaruit korte haartjes ontspringen, aan het einde tegen den cuneus aan een donkerbruin, bijna zwart vlekje en een dergelijk krom streepje. Cuneus doorschijnend, vliezig met de uiterste spits zwart. Membraan iriserend, zeer weinig berookt, met een donkerder vlekje onder de cellen, wier aderen vrij dik en bruin zijn. Vleugels bij mijn exemplaar volgroeid (Flor zegt: rudimentair). Achterlijf boven en beneden zwart, alleen aan de spits grauwwachtig. Pooten uit den grauwen wit, de dijen bezaaid met zwarte stipjes, de scheenen harig en bovendien bezet met eenige weinige zwarte steeltjes; het laatste lid der tarsen bruin en de lange klauwtjes zwart.

De heer Piaget ving eenige exemplaren in Junij bij Velzen; ik ving een voorwerp in October bij den Haag.

2. *Dic. pallidus* H. Sch.

Plaat 5, fig. 9 ♂ en 10 ♀.

Herr. Sch. *W. Ins.* III, p. 51, tab. 88, f. 269. — Meyer, *Rh. d. Schw.* p. 84, n°. 64. — Douglas and Scott, *Brit. Hem.* p. 380.

Lengte 3,5—5 mm. — Het mannetje is in vorm en gedaante geheel gelijk aan den vorigen, doch verschilt zeer in kleur; het wijfje heeft niet-ontwikkelde dekschilden en geene vleugels.

Man gelijk aan den vorigen met dit verschil. Het ligchaam is boven en onder licht grauwwachtig geel. Geen wit op den kop langs de oogen; op het voorhoofd eene wigvormige bruine vlek en twee zwarte in de zijden van den nek. Sprieten licht gekleurd, het 1^e lid met een zeer breed rood bandje. Geen zwart aan het borststuk, alleen in de zijden een paar bruine vlekjes. Schildje ros. Dekschilden geheel vliezig zonder bruine of zwarte stippen, vlekken of streepjes; membraan met grauwe aderen. Pooten als bij den voorgaanden.

Wijfje korter, zwakker van bouw en meer groenachtig van kleur. De kop met sprieten, oogen en zuiger als bij den man. Het borststuk is aan het achtergedeelte meer naar boven gebogen, min of meer gebogcheld, zeer glanzig, aan den achterrand groen. Schildje groen. Dekschilden kort, het achterlijf naauwelijks bedekkend, alleen met aanduiding van cuneus en membraan; zij hebben geene stippen, noch vlekken, maar vele naar achter gebogen grijze haartjes. Achterlijf groen, met de spits en de scheeden der genitaliën bruingeel. Pooten iets groener dan bij den man, de stipjes op de dijen onduidelijk; de achterscheenen schijnen mij toe nog langer te zijn dan bij de andere sexe.

In Junij en Julij zijn voorwerpen van beiderlei kunne op zandgronden bij Driebergen en 's Gravenhage gevangen door den heer G. A. Six en door mij. Ook werd een ex. met verkorte dekschilden, dus waarschijnlijk een wijfje, door wijlen Dr. J. Wttewaall in Julij bij Voorst aangetroffen.

Bij vergelijking met de beide gedeelten van de « Tweede Naamlijst van inlandsche Hemiptera, bijeengebragt door

Mr. H. W. de Graaf, G. A. Six en S. C. Snellen van Volenhoven» zal men de volgende soorten missen: *Capsus unicolor* Hahn, *Phytocoris erythrophthalmus* Hahn, *ambiguus* Fall. en *viridinervis* Kirschb. Wat de eerste dier soorten betreft, ik heb haar niet durven opnemen omdat ik van de juistheid der determinatie niet overtuigd ben. *Unicolor* moet in de mannelijke sexe het 2^e lid der sprieten eenigzins verbreed en zeer behaard hebben; dit is bij onze voorwerpen niet het geval en het zouden dus wijfjes moeten zijn; ondertusschen is het meest versche voorwerp naar mijn beste zien een mannetje (de anderen zijn te oud om dienaangaande zonder opweken en vernielen met zekerheid onderscheiden te worden). Daarbij komt nog dat de heer Six het bovengenoemde mannetje gevangen heeft met een wijfje, dat om zijnen vorm en onvolgroeide dekschilden tot *Attus pulicarius* (nu *Lygus pul.*) als verscheidenheid kan gebragt worden. Dit punt dient dus nader en wel op levende exemplaren te worden onderzocht.

Omtrent *Phytocoris erythrophthalmus* Hahn leest men in het vervolg der Naamlijst dat de heer Six door het bestudeeren van het werk over de Capsinen van Kirschbaum er toe gebragt was om zijn uniek voorwerp te determineeren als *Capsus infusus* H. Sch. Tegen die determinatie had ik toen bezwaren, die ik mij nu niet meer te binnen breng, en daar het voorwerp sedert zoek geraakt of misschien wel te loor gegaan is, zoo heb ik *Erythrophthalmus* niet mogen opnemen. *Infusus* vindt men beschreven in het genus *Lopus*.

Phytocoris ambiguus Fall. was vertegenwoordigd door een enkel zeer licht gekleurd vrouwelijk voorwerp, dat mede niet meer aanwezig schijnt te zijn. De bijzonder lichte kleur doet mij nu twifelen of de bestemming wel juist was.

Eindelijk *Ph. viridinervis* Kirschb. is mede niet meer authentiek aanwezig en het voorkomen dier soort ten onzent zal door nieuwe voorwerpen moeten gestaafd worden.

Daarentegen bezitten wij nog eenige Capsinen, waarvan de namen ons een raadsel gebleven zijn. Later zal het mij

waarschijnlijk wel gelukken die te determineeren; indien zij in voldoende aantal van voorwerpen aanwezig waren, zoude ik daarvan een of ander gewaagd hebben door het in den vreemde aan een der Corypheën in de kennis der Hemiptera toe te zenden, ten einde den naam te vernemen; doch bij gebreke aan voldoende aantal van exemplaren heb ik geene vrijheid gevonden om dit te doen.

Verklaring der Platen.

Plaat 8 (voorgaande deel).

Fig. 1. *Monalocoris Filicis* L.

» 2 en 2a. *Pithanus Maerkelii* H. Sch.

» 3 en 3a. *Miris laevigatus* L.

» 4. *Miris holsatus* F.

» 5. Achterpoot van *Miris calcaratus* Fall.

» 6 en 6a. *Miris erraticus* L.

» 7 en 7a. » *ruficornis* Fall.

» 8. *Leptoterna dolabrata* L.

» 9. *Oncognathus binotatus* F. ♀ (9a kop en prothorax ♂).

» 10. *Alloeotomus marginepunctatus* H. Sch.

» 11. *Lygus Fallenii* Hahn.

» 12. *Lopus tunicatus* F.

Plaat 9 (voorgaande deel).

Fig. 1 en 1a. *Lopus infusus* H. Sch.

» 2 en 2a. » *subpatellatus* Voll.

» 3. *Capsus ater* L.

» 4. » *capillaris* F.

» 5. » *distinguendus* H. Sch. ♀ (5a dekschild ♂).

» 6 en 6a. *Heterotoma spissicornis* F.

» 7. *Heterotoma magnicornis* Fall.

» 8. *Halticus leucocephalus* L.

Fig. 9. *Camaronotus cinnamopterus* Krschb.

» 10. *Phytocoris Ulmi* L.

» 11. » *Tiliae* F.

Plaat 10 (voorgaande deel).

Fig. 1. *Halticus pallicornis* F.

» 2. Dekschild van *Camaronotus clavatus* L.

» 3. *Lygus Gothicus* L.

» 4. » *striatus* L.

» 5. » *striatellus* F.

» 6. Kop en borststuk van *Lygus bipunctatus* F.

» 7. *Lygus Chenopodii* Fall.

» 8. Dekschild van *Lygus ferrugatus* F.

» 9. *Lygus pratensis* L. var. *campestris*.

» 10. Schildje en dekschilden van *Lygus tripustulatus* F.

» 11. *Lygus unifasciatus* F.

Plaat 3 (in dit deel).

Fig. 1. *Lygus rubicundus* Fall.

» 2. » *Kalmii* L.

» 3. » *vulneratus* Wolff.

» 4. » *Gyllenhalii* Fall.

» 5. » *cervinus* H. Sch.

» 6. » *Roseri* H. Sch.

» 7. » *mutabilis* Fall. ♂ et ♀.

» 8. » *virgula* H. Sch.

» 9. » *histrionicus* L.

» 10. » *globulifer* Fall.

Plaat 4 (in dit deel).

Fig. 1 en 1 a. *Lygus thoracicus* Fall.

» 2. *Lygus flavomaculatus* F.

» 3. » *melanocephalus* L.

» 4. » *pilosus* Hahn.

» 5. » *Thunbergii* Fall.

» 6. » *angulatus* Fall.

Fig. 7. *Lygus contaminatus* Fall.

» 8. » *chlorizans* Fall.

» 9. » *molliculus* Fall.

Plaat 5 (in dit deel).

Fig. 1. *Lygus decolor* Fall.

» 2. » *nubilus* H. Sch.

» 3. » *Paykullii* Fall.

» 4 en 4a. *Lygus Caricis* Fall. ♂ et ♀.

» 5. *Lygus Arbustorum* F.

» 6. » *varians* Meyer.

» 7. » *saltitans* Fall.

» 8. *Dicyphus errans* Wolff.

» 9. » *pallidus* H. Sch. ♂.

» 10. » *pallidus* H. Sch. ♀.

Snellen van Vollenhoven, S. C. 1876. "De inlandsche hemipteren beschreven en meerendeels ook afgebeeld. 6." *Tijdschrift voor entomologie* 19, 65–132.

View This Item Online: <https://www.biodiversitylibrary.org/item/41347>

Permalink: <https://www.biodiversitylibrary.org/partpdf/34151>

Holding Institution

Smithsonian Libraries and Archives

Sponsored by

Smithsonian

Copyright & Reuse

Copyright Status: NOT_IN_COPYRIGHT

This document was created from content at the **Biodiversity Heritage Library**, the world's largest open access digital library for biodiversity literature and archives. Visit BHL at <https://www.biodiversitylibrary.org>.